

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Tid: 21. februar 1995 kl. 09.00 -12.00 og kl. 15.30 - 18.00
22. februar 1995 kl. 09.00 -12.00 og kl. 14.00 - 19.00

Sted : Samelandssenteret, Karasjok

Representanter:

1. Olav M. Dikkanen	21. Geir Tommy Pedersen
2. Magnhild Mathisen	22. Sven Roald Nystø
3. Berit Ranveig I. Nilssen	23. Aage Pedersen
4. Steinar Pedersen	24. Margreta Påve Kristiansen
5. Marianne Balto Henriksen	25. Olav Andersen
6. Hartvik Hansen	26. Anders Oskal
7. Ragnhild Nystad	27. Inger-Ann Fossli
8. Egil Olli	28. Magne A. S. Huuva
9. John Henrik Eira	29. Per Solli
10. Ole Henrik Magga	30. Roger Pedersen
11. Heaika Skum	31. Ing-Lill Pavall
12. Inger Anne S. Gaup	32. Amund Eriksen
13. Peder Mathisen	33. Nils O. Nilsen
14. Alf Edvard Nystad	34. Jarle Jonassen
15. Jens Petter Olsen	35. Åsta Vangberg
16. Tore Bongo	36. Odd Kappfjell
17. Terje K. Haugen	37. Máret Guhttor
18. Ingar Eira	38. Johan Mikkel Sara
19. Mary Mikalsen Trollvik	39. Berit Johnskareng
20. Eilif O. Larsen	

Vararepresentant Marit Sofie Holmestrand møtte for representant nr. 9 Jon Henrik Eira som har permisjon.

Følgende representanter hadde meldt forfall:

- Representant nr. 3 Berit Ranveig I. Nilsen
- Representant nr. 17 Terje K. Hagen
- Representant nr. 27 Inger Ann Fossli

Det ble innvilget permisjon til følgende representanter:

- Representant nr. 32 Amund Eriksen, f.o.m. onsdag 22.02.95 kl. 09.00
- Representant nr. 38 Johan Mikkel Sara, f.o.m. onsdag 22.02.95 kl. 17.00
- Representant nr. 13 Peder Mathisen, onsdag 22.02.95 kl. 10.00 - 11.00
- Representant nr. 25 Olav Andersen, f.o.m. onsdag 22.02.95 kl. 17.45
- Representant nr. 34 Jarle Jonassen, f.o.m. onsdag 22.02.95 kl. 17.45

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Følgende vararepresentanter tok sete:

Øystein Ballari, vararepresentant for representant nr. 3,
Per Edvin Varsi, vararepresentant for representant nr. 17,
Judy Danielsen, vararepresentant for representant nr. 27,
Kirsti Knudsen, vararepresentant for representant nr. 32,

SAKSLISTE:

- SAK 01/95 KONSTITUERING AV PLENUMSMØTET
- navneopprop, permisjoner, innkalte vararepresentanter
- godkjenning av innkalling og saksliste
- SAK 02/95 SAMETINGETS FORRETNINGSORDEN
- SAK 03/95 SAMETINGSRÅDETS BERETNING OM VIRKSOMHETEN, HERUNDER
REFERATSAKER.
- SAK 04/95 SPØRSMÅL TIL SAMETINGSRÅDET I.H.T. FORRETNINGSORDEN
§ 26
- SAK 05/95 SAMEKONVENSJON
- SAK 06/95 PLAN FOR NYTT SAMETINGSBYGG I KÁRÁŠJOHKA - KARASJOK
- SAK 07/95 KUNNGJØRING AV NYE SAKER
- SAK 08/95 EVALUERING AV NÆRINGSKOMBINASJONSPROSJEKTET - NIBR-
RAPPORT
- SAK 09/95 MELDING OM REINDRIFT 1993
- SAK 10/95 ÅRSMELDING FOR SAMETINGET MED UNDERLIGGENDE RÅD
- SAK 11/95 SAMETINGETS BUDSJETT FOR 1995 FORDELING POST 01 OG 11
- SAK 12/95 VALG AV KLAGENEMND - JF. RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL
SAMISKE ORGANISASJONER

SAK 01/95 KONSTITUERING AV PLENUMSMØTET

Møtelederskapet ved Egil Olli åpnet møtet. Det ble foretatt navneopprop.

a) Godkjenning av innkalling

Vedtak: Innkallingen av 30. januar 1995 ble enstemmig godkjent.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

b) Godkjenning av sakliste:

Vedtak: Saklisten som fulgte innkallingen ble godkjent med følgende endringer:

Sak 3 bytter plass med sak 7.

Ny sak 13 Valg av Sametingets visepresident.

SAK 02/95 SAMETINGETS FORRETNINGSORDEN

Dokumenter:

- Sametingets forretningsorden - fastsatt av Sametinget 25. mai 1994

Sametinget gjorde følgende vedtak:

§ 4 - Permisjoner og forfall

Ordene, "og forfall" strykes fra overskriften.

Andre setning; "Meldte forfall og permisjonssøknader refereres og avgjøres" strykes fra bestemmelsen.

§ 9 - Møtelederskap

Bindestrek mellom ordene "ferdig" og "behandlet" fjernes i 1. setning, slik at ordet "ferdigbehandlet" skrives i ett ord.

Nytt tredje ledd; "Møtelederskapet er beslutningsdyktig når tre medlemmer er samlet. Møtelederskapets leder innkaller møtelederskapets medlemmer til møte".

§ 16 - Innkalling og møteledelse

Overskriften endres til; "Innkalling, møteledelse og beslutningsdyktighet."

Bestemmelsens ordlyd endres til:

Møtelederskapet setter opp sakliste og tidsplan for Sametingets forhandlinger, innkaller og leder Sametingets plenumsmøter. Sakliste og tidsplan godkjennes av Sametinget. Sametinget er beslutningsdyktig når minst 20 representanter deltar i avstemningen.

§ 17 - Beslutningsdyktighet

Overskriften endres til; "Permisjoner."

Siste setning strykes; "Sametinget er beslutningsdyktig når minst 20 representanter deltar i avstemningen."

Bestemmelsens ordlyd endres til;

Søknader om permisjon til den enkelte samling behandles og avgjøres av møtelederskapet. Permisjoner refereres i plenum.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Søknader om permisjon av lengere varighet avgjøres av Sametinget etter innstilling fra møtelederskapet.

Nytt andre ledd:

Møtelederskapet kan delegere avgjørelsesmyndighet til møtelederskapets leder.

§ 23 - Debatter

Ny 2. setning tilføyes i bestemmelsen;

"Anmodning om ordet til en sak skal skje fra representantens plass."

Sametingets forretningsorden:

Sametinget viser til sametingsplanen for perioden 1994-1997 punkt 4.2.2 der det heter:

"I et framtidig valg mellom formannskapsmodellen og den parlamentariske modell, må Sametinget selv definere hvordan parlamentarismen konkret skal gjennomføres i Sametinget."

For å oppfylle målsetningene i Sametingsplanen finner Sametinget det riktig å nedsette et eget utvalg. Dette for å vurdere på hvilken måte parlamentarismen konkret skal gjennomføres i Sametinget.

Utvalgets mandat blir da:

"Utrede ulike organisasjonsmodeller for Sametinget som herunder ivaretar de parlamentariske prinsipper."

Sametinget velger et utvalg som skal bestå av sju medlemmer med personlige varamedlemmer hvor gruppene bør være best mulig representert. Sametinget velger også utvalgets leder og nestleder. Utvalgets arbeid skal være avsluttet 01.10.95.

Protokolltilførsel fra Heaika Skum, Kautokeino Fastboendes liste:

Fastboendes liste beklager på det sterkeste at Sametingets flertall ikke kunne støtte vårt forslag om valg av en kontroll- og konstitusjonskomite. Dette til tross for at enkeltrepresentanter har tilkjennegitt muntlig støtte til vårt forslag.

SAK 03/95 SAMETINGSRÅDETS BERETNING OM VIRKSOMHETEN, HERUNDER REFERATSAKER.

Sametingets fungerende president Ing-Lill Pavall orienterte om rådets virksomhet. Rådets beretning ble tatt til etterretning.

Protokolltilførsel fra Jens Petter Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

Sametinget er positiv til at samiske sedvaner og rettsoppfatning skal utredes på bred basis.

Sametinget er likevel av den oppfatning at arbeidet i Samerettsutvalget bør slutføres så snart som mulig, uavhengig av førstnevnte utredning.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Sametingets klare oppfatning er imidlertid at selv om utredningen om sedvaner og rettsoppfatninger kommer noe senere enn Samerettsutvalgets innstilling, må den uansett danne grunnlag for den endelige politiske behandling av Samerettsutvalgets forslag.

SAK 04/95 SPØRSMÅL TIL SAMETINGSRÅDET I.H.T. FORRETNINGSORDEN § 26

1. Tore Bongo, NSR-s sametingsgruppe, spørsmål om Sametinget og kirkebønnen på søndager:

Jeg har hørt at Sametinget har vært tatt med i kirkebønnen på søndagene av enkelte prester mens andre igjen har uteglemt Sametinget.

Mitt spørsmål blir da følgende: Vil Sametingsrådet arbeide for at Sametinget blir tatt med i kirkebønnen av alle prestene på søndagene og ikke uteglemmes av noen.

Sametingsrådets svar:

Sametingsrådet synes initiativet fra representant Tore Bongo er positivt. Sametinget bør nevnes i samtlige kirkebønner på lik linje med Stortinget. Dette vil ha stor symbolverdi, og vil bidra til å synliggjøre Sametingets betydning i samfunnet.

Sametingsrådet er enig med representanten Bongo i at en slik praksis bør etableres og gjelde for hele landet, og vil følge opp dette spørsmålet, bl.a. gjennom Samisk kirkeråd.

2. Heaika Skum, Kautokeino Fastboendes Listes sametingsgruppe, spørsmål angående reindrift og omstilling:

Sametinget ved Sametingsrådet er representert i programstyret for Omstillingsprogrammet for Indre-Finnmark, hvor målet bl.a. er å redusere antallet rein og reindriftsutøvere, samt å redusere barmarkskjøringa.

- a. Hvilke tiltak er gjort og hvilke tiltak planlegger Sametingsrådet overfor programstyret og de sentrale reindriftsmyndigheter med tanke på andre tiltak enn dagens mål med reduksjon av antallet reindriftsutøvere, og som vil bedre reindriftas eksistensmuligheter?
- b. Har arbeidet i programstyret så langt ført til at målsetningene er oppnådd?

Sametingsrådets svar:

Når det gjelder spørsmålet om hvilke tiltak Sametingsrådet har satt i verk for å bedre reindriftas eksistensmuligheter må det innledningsvis understrekes at Sametinget til nå har hatt en rådgivningsfunksjon overfor ansvarlige politiske myndigheter. Hovedsaklig har denne rådgivningsfunksjonen funnet sted ved at Sametinget har avgitt høringsuttalelser. Videre har Sametingets rådgivningsfunksjon vært basert på deltakelse i møter blant annet med Stortinget, Landbruksdepartementet, reindriftsorganisasjonene osv.

Når det gjelder målsettingen om reduksjon av antallet reindriftsutøvere, har Sametinget tvert i mot understreket at man ikke vil akseptere en slik målformulering. Sametingets politikk har i den sammenheng vært å se til at flest mulig av utøverne får beholde sitt virke innenfor næringen uten behov for omstilling. Det kan her vises til den rekke vedtak Sametinget har

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

gjort der det understrekes at man bør innføre en regulering av reintallet også på driftsenhetsnivå.

Sametingets reindriftspolitik er utviklet over lang tid og er særdeles godt beskrevet i de vedtak tinget tidligere har fattet.

Omstillingsprogrammet for Indre-Finnmark har kun virket i en kort periode og vil nødvendigvis måtte evalueres etter at omstillingsperioden er over. Sametingsrådet ser fram til en slik evaluering.

3. Heaika Skum, Kautokeino Fastboendes Listes sametingsgruppe, spørsmål angående samer og militærtjeneste:

I følge media skal Sametingspresidenten ha uttalt at all samisk ungdom burde slippe militærtjeneste på grunn av sin etniske tilhørighet.

- a. Er Sametingsrådet av den oppfatning at samisk ungdom skal fritas fra militærtjeneste bare på grunn av etnisitet?
- b. Mener Sametingsrådet i så fall at samiske områder vil ha mindre behov for bistand fra det militære i f.eks. en konfliktsituasjon?

Sametingsrådets svar:

- a. Det følger av Militærnekerloven av 19. mars 1965 nr. 3 § 1 at vernepliktige som ikke kan avtjene militærtjeneste av noen art uten å komme i konflikt med sin alvorlige overbevisning fritas for militærtjeneste.

Sametinget har aldri hevdet et prinsipp om automatisk fritak fra verneplikt for samer. Sametinget ber om at fritak etter alvorlig overbevisning også skal kunne omfatte samer som i særlig begrunnet søknad anfører slike grunner utfra sin tilhørighet til det samiske folk. En sentral grunn som skal veie tungt er muligheten for å stå overfor medlemmer av sitt eget folk i en konfliktsituasjon mellom statene.

Forøvrig har ikke Sametinget så langt uttrykt ambisjoner om å være med å forme den generelle forsvarspolitikken i Norge.

- b. Vi antar at antallet søknader som eventuelt måtte innvilges på dette grunnlaget, ikke har noen betydning for den generelle forsvarsevne hverken for Norge som helhet eller deler av det.

4. Jens Petter Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe, spørsmål om sjølaksefisket:

Ap's sametingsgruppe har ved to tidligere plenumssamlinger i denne periode stilt spørsmål vedr. sjølaksefisket.

Intensjonen i disse spørsmål har vært å sikre sjølaksefisket som en fortsatt viktig samisk næring, ikke minst i kombinasjonsnæringsammenheng.

Så vidt meg bekjent er det heller ingen regelendringer vedr. sjølaksefisket for 1995.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Mitt spørsmål blir derfor:

Som et kortsiktig tiltak - har Sametinget gjort noe for å påvirke myndighetene slik at krokarnfisket kan utvides til samme tidsrom som kilenotfisket (15/5 - 4/8) alt fra 1995?

Jens Petter Olsen fremmet følgende forslag som ble vedtatt oversendt Sametingsrådet til behandling:

SJØLAKSEFISKET I FINNMARK

Sametinget konstaterer at Direktoratet for Naturforvaltning ikke ønsker å endre de nåværende urettferdige regler for fiske med kilenot og krokarn.

Det er ingen rimelighet i at folk som driver tradisjonelt laksefiske må bruke den tungvindte kilenoten de to første ukene av fiskesesongen, og tilsvarende mot slutten av sesongen.

Laksestammene i de samiske områdene i det nordligste Norge er så sterke at slike bestemmelser ikke kan begrunnes ut fra faglig - biologisk hensyn - særlig ikke når antallet lakseplasser i Finnmark er gått meget sterkt tilbake de siste 10 - 12 årene.

Konklusjon:

1. Sametinget ber derfor om at laksefiskerne selv skal kunne velge mellom å bruke kilenot eller krokarn gjennom hele fiskesesongen.
2. Sametingsrådet bes ta dette opp med DN - og om nødvendig med de politiske myndigheter.

Sametingsrådets svar:

Direktoratet for naturforvaltning har i høringsbrev av 18.01.95 fremmet forslag til endring av forskrift om fisket etter anadrome laksefisk i sjøen. Etter direktoratets vurdering er det ikke aktuelt med generelle endringer av fisketidene for fiske etter anadrome laksefisk i sjøen for sesongen 1995. Sametingsrådet har ikke foreslått endring av fisketidene for krokarnfiske overfor myndighetene slik representanten Jens Petter Olsen reiser spørsmål om.

Sametingsrådet er imidlertid enig i at en på bred basis bør se nærmere på laksefisket og forvaltningen av dette fisket i sjø og vassdrag. Rådet har i sak R 70/94 bedt Miljødepartementet om at det utføres en utredning om samiske interesser innen laksefisket.

Miljødepartementets tilsvarende svar på Sametingets anmodning er som nevnt at laksefisket i samiske områder er et av temaene som berøres av Samerettsutvalgets mandat. Departementet ser det derfor ikke som hensiktsmessig å nedsette et utvalg som omfattes av utvalgets arbeid. Behovet for et slikt utvalg vil etter departementets oppfatning eventuelt tidligst kunne vurderes når Samerettsutvalgets endelige innstilling foreligger.

I forbindelse med arbeidet i Samisk fiskeriutvalg har spørsmålet om laksefisket også vært reist, men som kjent fikk Sametinget ikke gjennomslag for å inkludere dette i utvalgets mandat.

Etter Sametingsrådets vurdering er laksefisket som en tradisjonell samisk næring av stor betydning for samisk kultur og bosetting. Laksefiske i samiske områder er en lokal rett som det haster med å befeste. Det er derfor av stor nødvendighet at rettsforholdene omkring dette fisket utredes og fastslås. Dette lå også bak Sametingets ønske om å inkludere laksefisket i Samisk fiskeriutvalgs arbeid.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Sametingsrådet er forøvrig beredt til å ta opp enkeltspørsmål som det representanten Olsen har tatt opp.

5. Tore Bongo, NSR-s sametingsgruppe, spørsmål angående utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområde.

Det vises til søknader fra flere kommuner, bl.a. Alta kommune, om å få innlemmet de tre delene av kommunen i Samisk utviklingsfonds virkeområde.

Mitt spørsmål blir da følgende: Har Sametingsrådet behandlet de konkrete søknadene eller har administrasjonen svart søkerne bare på basis av en prinsipiell behandling i Sametingets plenum og et vedtak i Samisk næringsråd?

Sametingsrådets svar:

Alta kommune fremmet søknad om innlemmelse av deler av kommunen i Samisk utviklingsfonds virkeområde ved søknad av 16.06.94 og henvendelse av 04.11.94. Søknaden av 16.06.94 ble lagt ved som grunnlag for behandlingen av fondets virksomhet i Samisk næringsråd, Sametingsrådet og Sametingets septemberplenium i sak 36/94. Administrasjonen har på vegne av Sametinget besvart kommunene i brev av 22. desember 1994. Dette i henhold til god forvaltningsskikk for offentlig organ med hensyn til forvaltningsorganets generelle plikt til å besvare henvendelse innen rimelig tid. Svarbrevet er utformet på bakgrunn av behandlingen i nevnte organer i Sametinget og utfallet av Statsbudsjettet 1995.

I Sametingets behandling av sak 36/94 er det ikke forutsatt noen omfattende utvidelse av det geografiske virkeområde for Samisks utviklingsfond.

Sametingsrådet har imidlertid oppfattet vedtaket slik at en gjennomgang av forskriftene for Samisk utviklingsfond er nødvendig. Dette er tatt opp på fellesmøtet mellom Sametingsrådet og Samisk næringsråd 23.01.95. Rådet vil fremme forskrifter for Samisk utviklingsfond for plenum etter at næringsrådet har foretatt en vurdering av virkeområde og en eventuell utvidelse. En eventuell endring av Samisk utviklingsfonds virksomhet vil forøvrig også måtte sees i sammenheng med Sametingets behandling av sak 8/95 om evaluering av næringskombinasjonsprosjektet.

6. Roger Pedersen, Samegruppa, spørsmål angående regionalt sameutvalg på Helgeland:

I det samiske miljøet på Helgeland er det tatt initiativ, også overfor Sametinget, til å få opprettet et regionalt sameutvalg. Saken er av stor prinsipiell betydning.

Hva vil Sametingsrådet gjøre for å følge opp denne saken?

Sametingsrådets svar:

Sametinget mottok den 6. oktober 1994 søknad med prosjektbeskrivelse fra Samisk kultursenter i Hattfjelldal om midler til et utredningsprosjekt om "Regionalt sameutvalg". Sametinget meddelte kultursenteret i brev av 2. desember samme år, at tinget ikke har avsatt midler til slike formål og at søknaden derfor ikke kunne innvilges.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Som representanten Roger Pedersen peker på, er spørsmålet om organisering av politiske utvalg av stor prinsipiell betydning og meget viktig å få avklart. Og som nevnte prosjektbeskrivelse viser til, er det for enkelte lokalsamfunn behov for et forum som folk kan kjenne nærhet til og som kan behandle saker som griper inn i den enkelte sames hverdag. Det er viktig at den samiske befolkning har muligheter til å påvirke de beslutninger som blir fattet i lokale fora og instanser. Dette vil innebære en styrking av det lokale samiske demokratiet, og det regionale sameutvalg vil derfor være et viktig supplement til det etablerte samiske politiske system.

Sametinget har derfor signalisert overfor Samisk kultursenter i Hattfjelldal at tinget vil ta opp spørsmål om en egen utredning om organisering av samiske regionale organer og utvalg.

SAK 05/95 SAMEKONVENSJON

Dokumenter:

- Samekonvensjon, prinsipielle problemstillinger. Godkjent av den 15. Samekonferansen, 15. - 17. juni 1992 i Helsingfors

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Sametinget er tilfreds med at de nordiske statene viser ønske og vilje til å videreføre arbeidet med en nordisk samekonvensjon.

Sametinget sier seg enig i at det bør opprettes et utvalg som får i oppgave å lede arbeidet med samekonvensjonen. Antallet samiske representanter ved de samiske folkevalgte organene og Samerådet bør være lik den statlige representasjonen. Det legges også til grunn at Sametinget gis mulighet til aktivt å ta del i arbeidet med å fastsette et endelig mandat for et slikt utvalg. Sametinget anser det som avgjørende at utvalgets mandat er av en slik art at det kan tas hensyn til nasjonal, nordisk og internasjonal politisk utvikling vedrørende urbefolkningsrettighetene.

Sametinget er av den klare oppfatning at utvalget bør ha som oppgave å utarbeide utkast til en samekonvensjon som forplikter nasjonalstatene å føre en politikk som er i samsvar med prinsippene i ILO-konvensjon nr. 169, Agenda 21 - særlig kapittel 26 om anerkjennelse og styrking av urbefolkninger og deres samfunn, og de internasjonale normene for urbefolkningenes selvbestemmelsesrett. Det vises forøvrig til prinsippene for arbeidet med konvensjonen vedtatt av den 15. Samekonferansen i Helsingfors 1992.

Arbeidet med samekonvensjonen bør også ha som målsetting å danne et avtaleverk mellom statene som anerkjenner, avklarer og innrømmer samene et samfunnsmessig rammeverk på felles grunnlag på tvers av statsgrensene. Slike konvensjonsbaserte ordninger vil kunne bidra til å realisere etableringen av en sameregion. Behovet for en samekonvensjon er ytterligere forsterket som følge av det svenske og finske EU-medlemskapet, da disse nye politiske realitetene lett kan føre til at betingelsene for det samiske samfunnslivet på tvers av landgrensene endres.

Sametinget er av den prinsipielle oppfatning at konvensjonen bør omfatte alle stater hvor samene er urbefolkning. Dersom det ikke er mulig å få i stand en konvensjon som omfatter alle disse statene bør man få i stand en nordisk samekonvensjon med mulighet for senere tiltrødelse.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

SAK 06/95 PLAN FOR NYTT SAMETINGSBYGG I KÁRÁŠJOHKA/KARASJOK

Dokumenter:

- Sámedikki visti Kárášjogas - Sametingsbygg i Karasjok. Rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av Sametinget. Desember 1994.

Sametinget gjorde følgende vedtak::

Sametinget viser til rapporten Sámedikki visti Kárášjogas - Sametingsbygg i Kárášjohka og anmoder Kommunal- og arbeidsdepartementet om å medvirke til å realisere et eget bygg for Sametinget. Sametinget forutsetter at tinget får en aktiv og bred deltakelse i forprosjektering, detaljprosjektering og byggegjennomføring. Sametinget finner det rimelig at Sametinget, i likhet med Stortinget, er eier av eget bygg.

Sametinget slutter seg til rapportens konklusjon med hensyn til valg av byggetomt.

SAK 07/95 KUNNGJØRING AV NYE SAKER

Sak 1 fremmet av representanten Heaika Skum. Kautokeino Fastboendes Listes sametingsgruppe:

Kautokeino Fastboende Liste fremmer følgende forslag og ber om at Sametingsrådet snarest tar denne sak opp til behandling, og eventuelt legger saka til behandling for plenum:

1. Sametinget må bidra til at det snarest opprettes et uavhengig kontrollorgan for reindriftsspørsmål. Følgende bør være representert i et slikt kontrollorgan: Sametinget, kommunen og fylket hvor reindrifta utøves, NRL, BES, en fra den uorganiserte reindriftsgruppa og en reindriftsforsker.
2. Sametinget oppnevner et utvalg som får i mandat å se nærmere på situasjonen for dagens samiske reindrift, samt hvilke konsekvenser de foreslåtte endringer i reindriftslovgivningen vil ha for framtidens samiske reindrift (ny distriktsinndeling, omstillingsordning og revideringa av reindriftsloven). Dette bør være en bredt sammensatt gruppe hvor også de fastboende gis plass.
3. Tyvslakting av rein er et problem som skader reindrifta som næring. Sametinget ber om at den tidligere ordningen med obligatorisk politistempling av reinkjøtt må gjeninnføres. Økt kontroll vil redusere denne type ulovligheter innen reindrifta, hvor stempling gjør det mulig å utføre en effektiv kontroll.

Sak 2 fremmet av representanten Hartvik Hansen. Samegruppa:

Motorferdselloven av 10. juni 1977 og nasjonal forskrift fastsatt av Miljøvern-departementet 15. mai og med endring av 3. desember 1990, Rundskriv T-5/92 regulerer motorisert ferdsel i utmark og vassdrag.

Samegruppa er bekymret for de stadige innskrenkninger hver gang et nytt rundskriv foreligger. Konkret foreslår vår gruppe at Sametinget velger et utvalg som skal vurdere

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

rundskriv T-5/92 sett ut i fra samiske behov. Utviklingen i dag er urovekkende hvor bl.a. Fylkesmannen i Finnmark har signalisert til kommunene at dispensasjon til jakt, fiske og bærplukking ikke kan gis i h.h. til Nasjonal forskrift § 6. Vi ber Sametingsrådet vurdere vårt forslag om å velge et utvalg (begrenset antall) med eventuelt et mandat til utvalget.

Sak 3 fremmet av representanten Roger Pedersen, Samegruppa:

Det er nå ca. et år siden vi i Samegruppa fremmet forslag om å høyne statusen for samefolkets dag. Vi har registrert at flere andre også har etterlyst det samme. Derfor vil vi i Samegruppa fremme følgende forslag:

Det bør settes ned et felles utvalg fra norsk, svensk, finsk og muligens russisk side for å fastsette en ramme for dagen.

Det er naturlig at Sametinget i Norge tar kontakt med de andre lands aktører til dette utvalg.

Sak 4 fremmet av representanten Øystein Ballari, NSR-s sametingsgruppe:

LEIE AV REINBEITEOMRÅDER PÅ KOLA

Sametinget er blitt kjent med at UD i Norge og Russland driver forhandlinger om leie av reinbeiteområder på Kola for reindriftssamer på norsk side. Så langt vi erfarer, er saken kommet så langt at det skal fattes beslutninger om den videre framdrift i leiesaken, med sikte på en egen leieavtale mellom Norge og Russland. Bl.a. skal det avholdes et møte i nærmeste framtid mellom KUD, ulike representanter for berørte reinieiere, NRL, reindriftsforvaltningen, samt andre departementer.

Vi konstaterer at arbeidet så langt har skjedd uten at Sametinget eller Det regionale urfolksutvalget i Barentsregionen har vært trukket med i planarbeidet.

Saken har viktige prinsipielle urfolkspolitiske sider, som berører langt flere enn de berørte samer med direkte interesse på norsk og russisk side.

Sametinget ber om at Sametingsrådet tar opp saken med UD for å sikre at deltakelse fra samisk hold også må omfatte Sametinget og Det regionale urfolksutvalget i Barentsregionen.

Sak 5 fremmet av representanten Heika Skum, Kautokeino Fastboendes Listes sametingsgruppe:

SITUASJONEN OG STATUSEN FOR SAMISK SPRÅK

Sametinget oppnevner et eget utvalg som får i oppgave å gjennomgå og foreslå endringer i dagens retningslinjene som tospråklighetsmidlene tildeles etter. Utvalget bes også å vurdere statusen og situasjonen for samisk språk både internt i Sametinget og i det samiske samfunn.

Sak 6 fremmet av representanten Geir Tommy Pedersen, NSRs sametingsgruppe:

SÁMI TV

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Samisk TV må bli en virkelighet

NRK TV ønsker nå en riksdekkende "avlastningskanal", som de vil ha i gang allerede i år. Utredningen om denne nye NRK 2 kanalen er overlevert til kulturminister Åse Kleveland. I forbindelse med NRK 2 utredningen og det videre arbeidet med kanalen bør samene få sin rettmessige plass i medietilbudet. Dette innebærer også at samiske medier må dekke alle samiske områder og dialekt- og kulturgrupper på mest mulig like vilkår. Utgangspunktet må være at samisk mediaformidling må prioritere det samiske språk. Særlig avgjørende betydning har dette for barn og unge, spesielt gjennom TV.

En stor del av den samiske befolkning behersker i dag ikke det samiske språket og kan derfor ikke nyte godt av de samiskspråklige sendingene i NRK-Sámi Radio. Dette utelukker store deler av den samiske befolkning fra å delta aktivt i det samiske samfunnet. Spesielt gjelder dette de deler av den samiske befolkning som er fratatt sitt språk. TV er i dag det eneste media hvor formidlingen kan foregå på to språk samtidig.

Spesielt viktig er det nå at samene får plass i TV-mediet, og tiden bør nå være inne for at vi kan få en egen samisk nyhetssending på TV.

I første omgang bør NRK snarest prioritere en samisk redaksjon i forbindelse med Nordnytt-sendingene, som en start på Samisk TV.

Samiske medarbeidere bør også snarest ansettes i lokalkontorene utenfor Indre-Finnmark, slik at andre områder, dialekt- og kulturelle grupper kan delta på like vilkår. Dette må gjøres for at hele den samiske befolkning skal kunne delta i den samiske samfunnsdebatten. Det endelige målet må være et medietilbud som rekker ut til den samiske befolkning på tvers av landegrensene.

Sak 7 fremmet av representanten Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

MINERAL- OG BERGVERKSVIRKSOMHET I FORHOLD TIL AVKLARING AV RETTIGHETSFORHOLDENE

Sametinget konstaterer at det i en tid har vært en god del uro omkring mineralvirksomheten, særlig i Indre-Finnmark.

Det er nødvendig at det nå skapes den nødvendige ro omkring dette, slik at Samerettsutvalget kan slutføre sitt arbeid i slike former som man forutsatte da utredningen ble igangsatt. I tillegg er det også nødvendig å se hen til Minerallovutvalgets arbeid - som også kan forventes i overskuelig framtid.

Slik dagens lovverk med hensyn til de såkalte mutbare mineralene er utformet, erkjenner Sametinget at det er problematisk å stanse ren letevirksomhet. Når det gjelder de ikke-mutbare mineralene, er det grunneieren som kan bestemme over om letevirksomheten skal tillates eller ikke. I Finnmark er dette staten - etter gjeldende lovgivning.

På denne bakgrunn vil Sametinget gå inn for følgende:

1. Statlige organer bes vise stor varsomhet med å gi tillatelse til letevirksomhet etter ikke-mutbare mineraler.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

2. Mineral- og bergverksaktivitet ut over leting, tillates ikke, før utredningen fra Samerettsutvalget og Minerallovutvalget er avgitt, og behandlet politisk.
3. Sametingsrådet bes fremme dette for sentrale politiske myndigheter.

Sak 8 fremmet av representanten Tore Bongo, NSRs sametingsgruppe:

UTGIVELSE AV FRIMERKER MED MOTIVER FRA HELLERISTNINGER I HJEMMELUFT

Alta postkontor har bedt om en uttalelse fra Sametinget om bruk av helleristninger fra Hjemmeluft i Alta som frimerkemotiv. Sametinget har svart administrativt på henvendelsen i brev av 22. desember 1994 og gitt til uttrykk at Sametinget ikke har motforestillinger til det at det lages frimerker med motiv fra helleristningene i Hjemmeluft så lenge det understrekes at disse helleristningene er en del av samisk historie og kultur. Videre understrekes det i Sametingets svarbrev at det er viktig å vektlegge at disse motivene er samiske og at det vil være svært uheldig om dette ikke kommer fram ved utformingen av frimerkene. Bruk av samisk kultur og historie uten anerkjennelse av det samiske, vil etter Sametingets mening være misbruk av samiske kulturminner.

Gjennom media er det kommet fram at Fylkeskonservatoren i Finnmark har imøtegått Sametingets uttalelse og sagt at det ikke er bevist at helleristningene tilhører samene. Videre er det kjent at Alta Postkontor har fremmet forslag til Postens Frimerketjeneste om bruk av helleristningsmotivene på frimerker, uten hensynstagen til Sametingets merknader og forutsetninger for bruken.

Sametinget ber rådet ta opp saken med Postens Frimerketjeneste.

Sak 9 fremmet av representanten Geir Tommy Pedersen, NSRs sametingsgruppe:

HELE GÁIVUOTNA/KÁFJORD BØR KOMME INN UNDER SUF'S VIRKEMIDDELOMRÅDE.

I dag er Gáivuona suohkan innlemmet i virkeområdet for samelovens språkregler, mens bare halve kommunen er innenfor SUF's virkemiddelområdet.

Vedtak angående behandling av kunngjorte nye saker:

Sakene ble vedtatt oversendt Sametingsrådet til behandling.

SAK 08/95 EVALUERING AV NÆRINGSKOMBINASJONSPROSJEKTET - NIBR-RAPPORT

Dokumenter:

- NIBR-rapport 1994:22, datert desember 1994
- Sametingsplan for perioden 1994-97
- Vedtak i sak 34/94 evaluering av samisk utviklingsfond - NIBR-rapporten
- Retningslinjer for prøveprosjektet, gjeldende fra 01.01.93
- Fra Samisk næringsråd til næringskontorene i fondets virekområde - anmodning om uttalelse av 21.12.94

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

- Uttalelse fra Kåfjord, Kvænangen, Karasjok, Tana og Nesseby kommuner
- Brev fra Lebesby og Kautokeino kommuner.
- Uttalelse fra Måsøy Utviklingsselskap as datert 09.01.95
- Innstilling og vedtak i sak SN 02/94 - Evaluering av Næringskombinasjonsprosjektet
- Møtebok 1/95 Samisk næringsråd

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Kombinasjon av ulike næringer er en tradisjonell tilpasning i samiske områder. Sametinget har tidligere har pekt på at det er et klart sammenfall mellom distriktpolitiske mål om satsing på næringskombinasjoner og det uttalte minoritetsmessige behov for styrking av samisk kultur og samfunnsliv. Norsk institutt for by- og regionforskning's (NIBR) rapport 1994:22 om støtte til næringskombinasjoner i samiske områder viser at næringer kombinert med hverandre og i kombinasjon med andre yrker kan sikre inntjeningen og gjøre økonomien mindre sårbar overfor svingninger i de enkelte næringene.

Næringskombinasjonsprosjektet avdekker et behov for en støtteordning rettet inn mot utøvere som kombinerer ulike næringer og virksomheter. Evalueringen har vist at forholdsvis små midler er av betydning for inntektsnivået blant brukeren samt at bruk av økonomiske virkemidler kan bidra til å gi økt avkastning gjennom næringskombinasjoner. Som Sametinget tidligere har pekt på bør derfor næringskombinasjonsprosjektet videreføres og gjøres til en fast støtteordning. Det bør sikres årlige tilskudd for å sikre drift av virksomhet som kan gå inn i en kombinasjonstilpasning.

Bakgrunnen for næringskombinasjonsprosjektet var en reaksjon fra kyst- og fjordbefolkningen i samiske bosetningsområder p.g.a nedbyggingen av de tradisjonelle næringskombinasjoner her. En videreføring av permanente støtteordninger til næringskombinasjoner må derfor sikre det tradisjonelle næringsgrunnlaget for den samiske kyst- og fjordbefolkningen.

Sametinget vil derfor legge til grunn at permanente støtteordninger videreføres på de grunnkomponenter (duodji, utmark, småskalajordbruk, fiske og reindrift) som var omfattet av prosjektet.

For duodji og utmarksnæringer finnes pr. idag ingen driftsstøtteordninger. For disse næringene tilrås opprettelse av permanente driftsstøtteordninger.

For fjordfiske bør det også vurderes en permanent driftsstøtteordning. Videre er Samisk fiskerinæring under utredning av et utvalg nedsatt av Fiskeridepartementet. Støtteordningen for fjordfiske må sees i sammenheng med de tilrådninger som er gitt av evalueringen av næringskombinasjonsprosjektet og de tilrådninger som gis i Sametingets egne fiskeriutredninger.

For reindrift og jordbruk finnes i dag egne driftsstøtteordninger.

Sametinget har nedsatt et utvalg for utarbeidelse av jordbruksplan for samiske bosetningsområder. Videre har Sametinget evaluert sin støttepraksis gjennom Samisk utviklingsfond til jordbruksformål. En framtidig permanent støttepraksis til jordbruksnæringen må sees i sammenheng med de tilrådninger som blir trukket opp i den samiske jordbruksplanen og resultatene fra evalueringen av SUF's støtteordninger til jordbruket.

For reindriften er en i gang med omstillingsprogrammet for indre Finnmark. Næringskombinasjonsprosjektet har avdekket et stort behov for støtteordninger både til drift

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

og til utvikling av næringskombinasjoner i tilknytning til reindrift, som bør videreføres. Dette må da sees i sammenheng med omstillingsprogrammet.

I tillegg til og knyttet opp mot driftsdelen, bør det etableres en etablerer-stipendordning. Dette knyttes til Samisk utviklingsfonds øvrige virksomhet. Dette vil bidra til å gjøre samisk næringspolitikk mer helhetlig gjennom at kombinasjonsutøvere allerede i en etableringsfase kan nytte midler som står til disposisjon i Sametingssystemet.

Etter forslag fra Samisk næringsråd vedtar Sametinget nærmere retningslinjer for næringskombinasjonsordningen. Forskriftene skal omfatte omfanget av virkemidler, geografisk avgrensning samt nærmere organisering av ordningen.

En forutsetning for etableringen er imidlertid at Samisk næringsråd tilføres nødvendige økonomiske midler for støtteordningen.

Ordningen med driftsstøtte til næringskombinasjoner evalueres etter tre år.

SAK 09/95 MELDING OM REINDRIFT

Dokumenter:

- Melding om reindrift 1993 - for reindriftsåret 1. april 1993 - 31. mars 1994, *tidligere sendt*
- Totalregnskap for reindriftnæringen, regnskap 1993, budsjett 1994, *tidligere sendt*

Sametinget gjorde følgende vedtak::

Melding om reindrift 1993 gir en oversikt over arbeidet innenfor reindriftsforvaltningen i det foregående reindriftsåret. Sammen med Økonomisk utvalgs "Totalregnskap for reindriftnæringen" beskrives situasjonen i næringen og de utfordringene næringen og forvaltningen står overfor.

Stortingsmelding nr. 28 (1991-92) En bærekraftig reindrift legger grunnlaget for den forvaltningen reindriften organer i dag fører. Et sentralt moment i meldingen var å sette reindriftpolitikken inn i en større same- og samfunnspolitisk sammenheng. På denne bakgrunn ble det i forbindelse med Sametingets behandling av melding om reindrift 1992 påpekt at nettopp denne målsettingen ikke var nevnt i meldingen. På dette punktet er det ingen endring i årets melding. Sametinget vil gjenta den målsetting både Sametinget, Stortinget og regjeringen har uttrykt om å etablere en reindriftsforvaltning som i sterkere grad knyttes til at reindriften er basert på samisk språk, tradisjoner og rettsoppfatning, samtidig som øvrige samfunnshensyn ivaretas.

Ressursgrunnlaget

En økologisk og økonomisk bærekraftig reindrift er ett av de sentrale mål for den omleggingsfasen reindriften som næring og reindriftsforvaltningen som utøvende myndighet overfor næringen er inne i. Dette kommer også klart til uttrykk i de merknader reindriftsstyret har til utviklingstrekkene i næringen.

Sametinget merker seg at reintallet i Finnmark pr. 1.4.1994 er 13.000 dyr lavere enn det fastsatte øvre reintall. Samtidig stiller reindriftsstyret selv spørsmålstegn med om det gjeldende øvre reintallet er riktig i forhold til ressursgrunnlaget. Det vil etter Sametingets oppfatning i en slik situasjon være riktig å foreta en faglig gjennomgang av ressursgrunnlaget i forhold til nytt øvre reintall før man tar i bruk strengere tiltak for ytterligere

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

reintallsreduksjoner. I likhet med reindrifststyrets egen kommentar er det viktig å unngå bruk av tvangstiltak.

Sametinget vil understreke behovet for en forsvarlig ressurovervåkning, som etablerer nødvendig grunnlag for å fatte beslutninger om beitebelastning i ulike områder. En forutsetning for at man innen og utenfor næringen skal ha den nødvendige tillit til forvaltningen er at de beslutninger som tas er fattet på et sterkest mulig faglig grunnlag.

Telling av rein er ett av de tiltakene som er grunnlaget for forvaltningen av reindriften. Sametinget registrerer at reindrifststyret betrakter de årlige tellingene som faglig tilfredsstillende, og at styret har innskjerpet overfor administrasjonen at man så langt som mulig unngår unødig tvil om disse tellingene.

Kartlegging av den totale motorisert ferdsel på barmark er også viktig i forbindelse med vurdering av beiteressursenes utvikling.

Antall driftsenheter

Sametinget har ved en rekke anledninger påpekt behovet for å vurdere regulering av reintallet på driftsenhetsnivå. I forbindelse med reindrifstavtalen for 1994-95 ble det fra forhandlingspartenes side tatt initiativ til at reindrifstadministrasjonen skulle foreta en konsekvensutredning ved en eventuell innføring av en slik regulering. Sametinget er selvfølgelig klar over at dette arbeidet ble igangsatt etter utgangen av det foregående reindriftsåret som denne meldingen omfattes av. Men tinget vil be om at resultatet av utredningen forelegges Sametinget så snart det lar seg gjøre.

Økonomien i næringen

Sametinget registrerer med tilfredshet at den negative trenden i det økonomiske utkommet av reindrifsnæringen synes å være brutt. Prisen på reinkjøtt har vist en positiv utvikling samtidig som det synes som kostnadsutviklingen er kommet under bedre kontroll. Sametinget ser fram til å følge utviklingen og vil komme tilbake med konkrete merknader knyttet til de vurderinger som er gjort av økonomisk utvalg i forbindelse med reindrifstavtalen for 1995-96. Reindrifststyret vurderer reintallsreduksjonen og tidligere slaktetidspunkt som sannsynlige årsaker til kvalitetsforbedringen på produksjonen.

Sametinget savner redegjørelse for betydningen av duodji-næringen for reindrifstutøvere og duodji-næringens forhold til reindrifsnæringen.

Bilaterale reinbeitekonvensjoner

Reinbeitekonvensjonene mellom Norge og henholdsvis Finland og Sverige fremheves av reindrifststyret som vanskelige å håndheve og praktisere. Sametinget registrerer styrets bekymring på området og støtter kravet om en gjennomgang av gjeldende konvensjoner så snart som mulig. Det vil fra Sametingets side også være naturlig å drøfte disse problemstillingene i forbindelse med de jevnligte samarbeidsmøtene mellom de samiske folkevalgte organ.

Sametinget merker seg med interesse videreføringen av samarbeidet mellom reindrifstinteresser på norsk og russisk side. Tanken om en reinbeitekonvensjon mellom Norge og Russland er absolutt verdt å arbeide videre med. Under forutsetning av at man i forbindelse med dette arbeidet også styrker og utvikler den samiske reindriften på russisk side vil Sametinget støtte de initiativ som fremmes i denne sammenheng.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Administrativ og forvaltningsmessig virksomhet

Kommunal- og arbeidsminister Gunnar Berge varslet i forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 52 Om norsk samepolitikk, en gjennomgang av organiseringen av reindriftsforvaltningen. Sametinget etterlyser en slik gjennomgang.

Sametinget merker seg med beklagelse at reindriftsadministrasjonen har vært nødt til å nedprioritere sin utadrettede virksomhet grunnet manglende lønnsmidler. Samtidig påpekes det også at manglende personell- og økonomiske ressurser hindrer en styrking av samisk språk- og kulturkompetanse i reindriftsforvaltningen. I forbindelse med fjorårets behandling av spørsmålet om økning i de administrative rammene uttalte Sametinget:

"Dersom en tilførsel av administrative ressurser kan prioriteres til å styrke kompetansen på samisk språk og kultur i reindriftsforvaltningen, vil Sametinget ubetinget støtte de initiativ reindriftsstyret fremmer m.h.t. behov for økte ressurser."
Sak 21/94 Melding om reindrift 1992.

Tinget vil gjenta denne støtten og avventer eventuelle konkrete utspill i dette spørsmålet.

SAK 10/95 ÅRSMELDING FOR SAMETINGET MED UNDERLIGGENDE RÅD

Dokumenter:

- Sametingsplan for perioden 1994 - 1997
- Årsmelding Sametinget 1993
- Årsmeldinger 1994 - underliggende råd:
 - Samisk kulturråd
 - Samisk næringsråd
 - Samisk språkråd
 - Samisk kulturminneråd

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Sametinget legger med dette frem sin årsmelding for 1994.

ÅRSMELDING FOR SAMETINGET 1994

Vedtatt i Sametinget 23. februar 1995

FORORD

I løpet av 1994 ble det beklageligvis åpenbart mange og konkrete eksempler på vår manglende innflytelse for vern av våre områder. Jeg tenker da spesielt på den oppmerksomhet verdens største gruveselskaper har viet våre områder. Utviklingen viser at det haster med å få fastslått rettighetsforholdene slik at det kan bli mulig å sikre ressursene til beste for vårt folk og etterkommende generasjoner.

På høstparten deltok samer i Norge, Sverige og Finland i folkeavstemmingen - i hvert sitt land - for å bestemme de tre respektive staters forhold til Den Europeiske Union. Resultatet kjenner vi alle. Mange har snakket om den nye grensen som er oppstått i Sameland. Jeg har vanskeligheter for å tro at dette vil skape større problemer enn de vi allerede har. Samarbeidet på nordisk basis fortsetter som før. Den umiddelbare fordelen er imidlertid ikke vanskelig å se fra mitt ståsted. Det er at Norge gjennom å stå utenfor EU kan fortsette å utvikle en urbefolkningspolitikk på fritt grunnlag uten at andre land kan legge ned veto i dette viktige arbeidet. Her gjelder det kanskje spesielt spørsmålet om samisk innflytelse og forvaltning av naturressursene.

De XVII olympiske leker på Lillehammer var en begivenhet som engasjerte de fleste, og er i etterkant blitt betegnet som meget vellykket. Etter en noe turbulent forberedelsesfase ble også det samiske innslaget i lekene sikkert etablert og godt utført. Gjennom arrangementet ble flere sider ved samisk kultur markert for et stort og bredt publikum både hjemme og ute slik hensikten var i forkant av lekene.

Året som gikk har også stått i undervisningens tegn. Sametinget har gjennom året kommet med sitt syn på hvordan samiske barn skal få en undervisning som gjør de i stand til å føre videre samisk språk og kultur. Det er, og vil fortsatt være et mål å lage et undervisningstilbud til samiske barn som gjør at skolen kan bidra til en positiv utvikling av det samiske samfunn i Grunnlovens ånd.

Som kjent har den samiske næringsutøvelsen gjennom jordbruk, fiske, reindrift, duodji og høsting av utmarksressursene en sentral rolle i det samiske samfunn. Som primærnæringer flest er de samiske næringene avhengig av en god og riktig forvaltning av ressursene. Sametinget har lagt ned betydelig arbeid i å sikre de samiske næringer et godt grunnlag for å spille en like sentral rolle i årene som kommer. Innen fiskerierne arbeider Sametinget for at de sjøsamiske områdene gjennom torskereguleringene blir tilgodesett med betydelig økte kvoter for de mindre båtene. Dette vil ha stor betydning for det økonomiske utkommet, og for bosetting og trivsel i disse områdene.

I 1994 tok vi et nytt og viktig steg i retning av et mer helhetlig samisk selvstyre. Det var året da forvaltningen av samiske kulturminner ble overlatt Sametinget. Til tross for at det ikke ble helt som vi hadde forutsatt, er det et nødvendig skritt i retning av at vi får reell innflytelse over våre egne kulturminner og dermed kan dokumentere og beskytte vår historie. Dette arbeidet vil ivaretas av et eget samisk forvaltningsapparat med regionale avdelinger i de samiske områdene fra Snåsa i sør til Nesseby i nord.

Ole Henrik Magga

1 SAMETINGETS ORGANISERING

1.1 INNLEDNING

Siden etableringen av Sametinget som samenes folkevalgte organ er det stadig foretatt organisatoriske endringer i takt med stadig tilførsel av oppgaver og økt virksomhet forøvrig. Tinget søker jevnt å tilpasse Sametingssystemet til nye krav og behov samt å effektivisere virksomheten i takt med de ressurser, både økonomisk og personellmessig en til enhver tid rår over.

1.2 ORGANISERINGEN AV DET POLITISKE SYSTEM

Den politiske delen av Sametinget er organisert som følger:

- Sametinget i plenum
- Sametingets møtelederskap
- Sametingsrådet

De ulike organene har følgende funksjonsfordeling:

Sametinget i plenum

Sametinget i plenum er Sametingets øverste organ. Plenum er suveren i å regulere sin virksomhet innenfor de rammer som er fastlagt i lov av 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold. Sametinget i plenum fastsetter tingets forretningsorden og regulerer underliggende organers virksomhet.

Sametingets møtelederskap

Valg av møtelederskap og møtelederskapets funksjon er regulert i foretningsordens §9 og §16. I §16 om innkalling og møteledelse fremgår det at møtelederskapet setter opp sakliste for Sametingets forhandlinger, innkaller og leder Sametingets plenumsmøter.

Sametingsrådet

Sametingsrådet består av presidenten, visepresidenten og 3 medlemmer. Rådet står for ledelse og drift av Sametingets virksomhet. Rådet er flertallsvalgt blant Sametingets faste representanter.

1.3 ORGANISERINGEN AV SAMETINGETS FORVALTNINGSORGANER

Sametinget har helt siden opprettelsen i 1989 hatt som mål å påta seg flest mulig oppgaver på felt som sterkt berører det samiske samfunn. Sametinget har arbeidet med å bygge opp sitt interne system slik at dette fungerer i forhold til de oppgaver som ventes utført. Sametinget overtok fra og med budsjettåret 1993 en rekke nye forvaltningsoppgaver. Alle ordninger som fra 1993 er lagt inn under Sametingets budsjettkapittel kap. 0540 i statsbudsjettet er Sametingets forvaltningsansvar.

For å håndtere den daglige forvaltningen av disse ordningene, vedtok Sametinget å opprette underliggende råd med egne administrasjoner til å ivareta disse funksjonene.

Rådsstrukturen:

Sametinget har etablert følgende underliggende forvaltningsorgan:

- Samisk næringsråd

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

- Samisk kulturråd
- Samisk språkråd
- Samisk Kulturminneråd

De ulike rådene tildeles forvaltningsoppgaver samtidig som de også fungerer som fagligpolitiske rådgivningsorgan.

Et utvalg oppnevnt av Sametingsrådet har i en utredning vurdert en framtidig organisering av samisk utdanningssektor og en hensiktsmessig overføring av myndighet til Sametinget. Utredningen ble etter en bred høringsrunde behandlet i Sametinget i september 94, jf. pkt. 2.7. I dag oppnevnes Samisk Utdanningsråd av Sametinget, og mottar sitt budsjett og sine arbeidsoppgaver fra KUF.

Rådernes administrasjoner og lokalisering

Hvert av rådene er etablert med egne administrasjoner. Administrasjonene er lokalisert som følger:

Samisk næringsråd	Karasjok (samlokalisert med Sametingets hovedadm.)
Samisk kulturråd	Tysfjord
Samisk språkråd	Kautokeino
Samisk Kulturminneråd	Nesseby (hovedadministrasjon)

Samisk kulturminneråd har et eget distriktsapparat. I Snåsa er det etablert et kontor med forvaltningsansvar for sørsamisk område. Distriktskontoret i Tromsø har ansvar for Troms og Nordland fylke. Nessebykontoret har forvaltningsansvaret for Finnmark fylke. Miljøvern-departementet har forøvrig vedtatt å etablere et distriktskontor for samisk kulturminnevern i Bodø som skal omfatte Nordland fylke sør til Rana kommune.

Budsjett og fordeling av oppgaver

Sametingets underliggende råd inngår i statsbudsjettet kapittel 0540. Sametinget fastsetter de enkelte råds driftsbudsjetter og arbeidsoppgaver.

Ved fordeling av midlene på tiltakspostene på Sametingets budsjett for 1994, fastsatte Sametinget følgende fordeling av forvaltningsoppgavene:

Samisk næringsråd:

- Samisk utviklingsfond
- Forsøksprosjektet med næringskombinasjoner
- Tilskudd til duodji
- Utdanningsstipend til samisk ungdom

Samisk kulturråd:

- Samisk kulturfond
- Samisk kultursenter Hattfjelldal
- Tilskudd til samiske kulturorganisasjoner
- Tilskudd til samiske barns oppvekstvilkår
- Tilskudd til samiske forlag

Samisk språkråd:

- Samisk tolketjeneste og tospråklighet
- tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Samisk kulturminneråd - Forvaltning av samiske kulturminner

Med unntak av Samisk kulturminneråd er Sametingsrådet klageinstans for forvaltningsvedtak fattet i de underliggende råd. Riksantikvaren er klageinstans for vedtak fattet i kulturminnerådet.

I tillegg til de ordninger som er presentert ovenfor fordelte Sametingsrådet midlene til samiske organisasjoner og tilskuddet til gruppesekretærer i Sametinget.

2 SAMETINGETS POLITISKE VIRKSOMHET

2.1 INNLEDNING

Sametingets virksomhet og de framtidige utfordringer og muligheter tinget står ovenfor er i stor grad knyttet til utviklingen av det prinsipielle og lovmessige grunnlaget for norsk samepolitikk. Denne politikken ble etablert i 1987 og 1988 i forbindelse med sameloven og grunnlovsfestingen av samenes rettsstilling, og bygger på forholdet til samene som et eget folk og en etnisk minoritet. Siden dette har Norge ratifisert ILO-konvensjon nr. 169 Om urbefolkninger og stammefolk i selvstendige stater. Konvensjonen ble gjort gjeldende for samene. Fra da av ble det prinsipielle grunnlaget for statsmyndighetenes samepolitikk utvidet til også å omfatte samene som en urbefolkning.

Sametinget mener at det nå er av overordnet betydning å utvikle forholdet mellom samene og statsmyndighetene med utgangspunkt i urbefolkningsbegrepet. Dette gjelder spesielt i forhold til de globaliserings- og internasjonaliseringsprosesser samepolitikken synes å stå foran i vår nærmeste framtid. Dette både med utgangspunkt i samenes eget internasjonale engasjement i urbefolkningspolitikken i verden, og de internasjonaliseringsbestrebelse myndighetene står for.

Sametingets politiske virksomhet omfatter således flere forhold. Dette er blant annet å initiere samepolitiske tiltak og andre tiltak av f.eks regionalpolitisk og distriktpolitisk karakter, informere om samiske forhold, samarbeide med andre organer i ulike spørsmål og å avgi eventuelle uttalelser i saker andre organer legger fram for tinget.

2.2 STORTINGSMELDINGEN OM NORSK SAMEPOLITIKK

St. meld. nr. 52 (1992-93) Om norsk samepolitikk er den første melding der Regjeringen siden Sametinget ble etablert i 1989 legger fram en helhetlig og prinsipiell gjennomgang av statens samepolitikk.

Sametinget behandlet meldingen på sitt plenumsmøte i februar 1994. Tinget fremmet en rekke uttalelser til innholdet i meldingen og sendte disse over til Stortingets kommunalkomite.

I det følgende er det valgt ut en del viktige saker som ble behandlet i stortingsmeldingen og som Sametinget i denne årsmeldingen finner grunn til å følge opp. Dette er internasjonale konvensjoner og avtaler og samenes rettsstilling i Norge, synet på ILO-konvensjon nr. 169, revidering av lovverket i forhold til samiske rettigheter og interesser, og Sametingets konstitusjonelle rolle. Nedenfor framgår sakene slik de omtales i stortingsmeldingen, Sametingets uttalelse til disse og hva Stortingets kommunalkomite mener:

St. meld. nr. 52 (1992-93) Om norsk samepolitikk	Sametingets vedtak av 08.-11.februar 1994 i sak 08/94.	Innst. S. nr.116 (1993-94) Innstilling fra kommunalkomiteen om norsk samepolitikk
--	--	---

1: Internasjonale konvensjoner og avtaler og samenes rettsstilling i Norge

Regjeringen mener at internasjonale konvensjoner og avtaler er viktige for rettstilstanden for etniske minoriteter og urbefolkninger.	Norge har gjennom etableringen av en egen samelov, grunnlovsparagraf og ratifiseringen av ILO-konvensjon nr. 169, utvidet sitt prinsipielle utgangspunkt for	Komiteen er enig med Regjeringen i at internasjonale konvensjoner og avtaler er viktige for rettstilstanden til etniske minoriteter og urbefolk-
---	--	--

De viktigste er FNs konvensjon av 1966 om sivile og politiske rettigheter (artikkel 27), ILO-konvensjon nr. 169 Om urbefolkninger og stammefolk i selvstendige stater og FNs konvensjon om barnets rettigheter. Det gjøres også rede for arbeidet med FNs urbefolkningsdeklarasjon. Når det gjelder samenes rettslige stilling i Norge, har myndighetene under utvikling lovverk og politisk praksis som anerkjenner samenes rett til utvikling på egne premisser og statens plikt til å tilrettelegge for dette. Generelt sett er den norske rettsutviklingen i samsvar med den internasjonale rettsutviklingen innen urbefolkningsretten.

sin politikk overfor samene som minoritet og urbefolkning. Norge har derfor etablert seg som et foregangsland i internasjonal sammenheng på dette området. Såpass omfattende prinsipielle målformuleringer gir rom for tolkning. Sametinget krever en systematisk gjennomgang av både lover og administrative ordninger for å få utviklet konkret politikk og forvaltning i tråd med målsettinger. Det er på dette grunnlag Sametinget har de viktigste innvendinger til den foreliggende stortingsmeldingen.

ninger. Komiteen mener disse danner viktige prinsipper for norske myndigheters politikk overfor det samiske folket. Dette innebærer både at norske myndigheter vil bygge på internasjonale rettsprinsipper i politikktutformingen og delta aktivt i videreutviklingen av disse i de respektive internasjonale fora. Komiteen understreker at det i det siste tiår har skjedd en betydelig utvikling i Norge når det gjelder den rettslige stillingen til den samiske folkegruppen. Statsmyndighetene må fortsatt gjennom lovgivning og andre tiltak sikre samisk samfunnsliv og kultur, sikre at samene også kan bestå som egen folkegruppe i framtiden. (s.8).

2: Synet på ILO-konvensjon nr. 169

For Norges vedkommende er lovgivningen generelt sett i samsvar med prinsippene i ILO-konvensjon nr. 169. Enkelte lover, som sameloven, går lenger enn de direkte forpliktelsene. På ett område, landrettigheter, er det imidlertid reist tvil hvorvidt lovgivning og praksis er i samsvar med konvensjonen. Konvensjons minimumsstandarder hindrer ikke norske myndigheter i å utvikle rettspraksis som går lenger enn konvensjonen tilsier. For norsk samepolitikk anses standardene verken å være uttømmende eller begrensende. Det er en uttalt målsetting at det skal etableres spesielle demokratiske og administrative ordninger som gir samene som urbefolkning nødvendig innflytelse over sin egen situasjon og framtidige utvikling. Ut fra dette må norske myndigheter i arbeidet med å tilrettelegge for utvikling av det samiske samfunn, være beredt på kontinuerlig å vurdere om lovverk og praksis er i tråd med konvensjonens prinsipper. Dette vil skje i forbindelse med Samerettsutvalgets annen delinnstilling, men også i det generelle lovrevideringsarbeidet og når konkrete saker aktualiserer en slik vurdering.

Sametinget deler ikke Regjeringens syn om lovgivningen generelt sett er i samsvar med ILO-konvensjonens prinsipper. I og for seg vil man alltid kunne forvente at det vil være grunnleggende forskjeller i vurderingene fra Sametinget i forhold til Regjeringens standpunkt. Aktuelle saker i forbindelse med rettighets-spørsmål gjør at det må kunne være riktig å starte en politisk prosess rundt fortolkningene av konvensjonen. Det kan her nevnes spørsmålet om forvaltningen av mineralske ressurser i samiske områder, reindriftens bruksrettigheter og forvaltningen av fiskeressursene de i nære kystområder.

Komiteen mener eventuelle endringer i lovverk og praksis med hensyn til areallovgivning og forvaltning av arealer i samiske områder først bør vurderes når Samerettsutvalgets utredning foreligger som en helhetlig innstilling.

3: Revidering av lovverket i forhold til samiske interesser

Regjeringen viser til at Norge står overfor utfordringer i sitt lovverksarbeid. Tidligere lovgivning og tolkning av denne må i stor grad ses i lys av den politikk norske myndigheter har ført overfor den samiske befolkningen.

Assimileringspolitikken var sentral helt fram til etterkrigs-tida. Når en nå er gått fra denne linjen, jf. Grunnlovens § 110 a, blir hensynet til samiske verdier og rettstenkning en hovedutfordring i utviklingen av det norske lovverket. Norsk lovgivning må antas å bli rettslig prøvd mot gjeldende urbefolkningsrett. Ut fra en slik rettsprøving vil praksis kunne endres. Regjeringen vil likevel gjennom aktiv politikk søke å vurdere norsk lovgivning i relasjon til samisk rettstenkning, slik at lovgivningen i størst mulig grad blir i samsvar med de overordnede prinsipper. En samlet revidering av lovverket synes imidlertid ikke å være nødvendig på nåværende tidspunkt. Derimot vil disse spørsmålene bli vurdert når det blir aktuelt med vurdering og revidering av enkeltlover.

Sametinget uttaler at det ofte er et gap mellom det prinsipielle grunnlag myndighetenes samepolitikk bygger på og utviklingen av samiske rettigheter i konkret forstand. Det er ofte lite samsvar mellom Regjeringens uttalte politikk og de enkelte myndigheters praksis i mange saker på grunn av lovverkets utforming. Med et manglende lovgrunnlag eller et lovgrunnlag som ikke bygger på de nye prinsipper i statens samepolitikk, er det vanskelig å nå fram med samiske interesser og samisk rettsoppfatning. Mesteparten av dagens lover og regelverk er blitt til i tiden før myndighetenes nyorientering i samepolitikken, dvs. i assimileringstiden. Også utforming av lov- og regelverk i den siste tiden (f.eks grunnskolelov, barnehagelov) viser at det er vanskelig å omsette overordnede prinsipper i praksis på en slik måte at de i tilstrekkelig grad ivaretar samiske interesser. Utifra disse forhold er det derfor ikke holdbart at Regjeringen ikke ser behov for en samlet gjennomgang av lovverket.

Komiteen registrerer at Regjeringen ønsker å føre en aktiv politikk for å vurdere norsk lovgivning i relasjon til samisk rettstenkning. Dette for at lovgivningen i størst mulig grad skal bli i samsvar med overordnede prinsipper. Sametinget har uttrykt ønske om en samlet gjennomgang av lovverket. Komiteen ber Regjeringen fortløpende vurdere lovgivning vedrørende samiske rettsforhold og foreta revidering av enkeltlover når dette er nødvendig.

I synet på oppfølgingen av dette har komiteen delt seg i fire ulike grupper som hver fremmer sine fraksjonsmerknader. Det vises til innstillingen (s.9).

4: Sametingets konstitusjonelle rolle

Sametingets myndighet er ikke fastsatt en gang for alle. Tingets beslutende myndighet og forvaltningsansvar går betydelig lenger enn tilfellet var med tidligere Norsk sameråd. Ut over de områder hvor sameloven uttrykkelig gir Sametinget rett til å fatte beslutninger, vil

Sametinget har prinsipielle motforestillinger mot å overta forvaltningsoppgaver som tinget samtidig ikke får betydelig styringsrett over. Sametinget kan på sikt få problemer med en hensiktsmessig organisering av egen forvaltningsvirksomhet. Stadig nye oppgaver med

Komiteen vil understreke Sametingets sentrale rolle som legitim premissleverandør og rådgivende politisk organ. For å få dette til å fungere i praksis er det nødvendig å finne fram til hensiktsmessige former for overføring av oppgaver og myndighet til Sametinget.

myndighetsutøvelsen måtte skje på grunnlag av delegering, enten ved kongelig resolusjon eller ved beslutning fattet av fagdepartement. Vedtak om delegering kan trekkes tilbake.

Fra Sametingets side har det vært fremholdt ønske om at delegering foretas av Stortinget i lovs form, fortrinnsvis slik at Sametinget gis fullmakt til å fastsette nærmere regler for alle de særlige ordninger Sametinget forvalter. I de vurderinger som har vært fremmet i tilknytning til spørsmålet om overgang til rammebudsjettering for Sametinget, har det vært framholdt flere sentrale spørsmål som betinger nærmere avklaring.

Med de begrensninger som følger av det konstitusjonelle ansvar overfor Stortinget, er det en prioritert oppgave for Regjeringen å legge forholdene til rette for at Sametinget i størst mulig utstrekning skal settes i stand til å forvalte de myndighetsoppgaver Sametinget selv og Stortinget og Regjeringen finner naturlig. En videreutvikling av Sametingets myndighet, både som et besluttede politisk organ og som et offentlig forvaltningsorgan, vil være betinget av en avklaring om fagstatsrådenes konstitusjonelle ansvar for Sametingets beslutninger og handlinger i forhold til Stortinget. Regjeringen vil søke disse spørsmål utredet av en interdepartemental arbeidsgruppe, hvor Sametinget vil bli tilbudt deltagelse. Utredningen skal også avklare spørsmål som knytter seg til en eventuell framtidig overgang til rammebudsjettering.

varierende grad av ansvar og innflytelse medfører svært uoversiktelige konstitusjonelle linjer. Dette gjelder ikke bare, som Regjeringen påpeker i forholdet mellom regjering og storting, men i høy grad også for Sametinget som et eget demokratisk system. Sametingets ansvarlige politiske organer vil i varierende grad kunne stilles til ansvar for den forvaltningen som skjer innenfor sametings-systemet, og man kan ende opp i ansvarsfraskrivelse og uklare linjer. Dette er en problem som melder seg ved hver enkelt myndighetsoverføring, da det ikke finnes klare målformuleringer og prinsipper for dette arbeidet.

Sametinget understreker behovet for å se på etableringen og utviklingen av det samiske demokrati som en utvidelse av den norske konstitusjon. Dermed vil man skape åpenhet for etablering av løsninger som pr. i dag ikke lar seg etablere innenfor de tradisjonelle forvaltningsmessige ordninger. På dette punkt synes meldingen både uklar og mangelfull. Det henvises til eksisterende konstitusjonelle ansvarslinjer, uten at alternative løsninger drøftes.

Regjeringens tilsvarende om en interdepartemental arbeidsgruppe for å utrede disse spørsmål er ikke tilstrekkelig etter Sametingets oppfatning. For å få en prinsipiell gjennomgang av konstitusjonelle forhold, bør det oppnevnes et politikerutvalg valgt av og blant Stortingets og Sametingets representanter. Utvalget bør etablere prinsipper for samhandlingen mellom Stortinget, Sametinget og Regjeringen og beskrive de konstitusjonelle linjene i dette arbeidet. Utvalgets mandat bør være å etablere generelle regler for myndighetsoverføring, med tilhørende avklaring av ansvarsforholdet mellom

Komiteen vil understreke at dette arbeidet må prioriteres slik at disse målsettinger nås snarest mulig. Det er naturlig at saker av samisk interesse blir sendt fra departementene til Sametinget for høring. Det er viktig at Sametinget kommer inn på et tidligst mulig tidspunkt, slik at muligheten for å påta seg ansvar legges bedre til rette. Komiteen legger stor vekt på Sametingets politiske rolle, og mener at Sametinget etter hvert bør få større avgjørelsesmyndighet i saker av spesiell interesse for den samiske befolkning. Komiteens flertall har merket seg at en videreutvikling av Sametingets myndighet vil være betinget av en avklaring om fagstatsrådenes konstitusjonelle ansvar for Sametinget. Flertallet konstaterer at Regjeringen vil nedsette en interdepartemental arbeidsgruppe hvor Sametinget vil bli tilbudt deltakelse.

Regjeringen og Sametinget. I dette ligger det fra Sametingets side en anbefaling av myndighetsoverføring i form av direkte delegering av myndighet fra Stortinget til Sametinget.

Andre saker Sametinget uttalte seg om i forbindelse med behandlingen av St.meld.nr. 52 (1992-93) er reindrift, fiskeri, næringskombinasjoner, budsjettspørsmål, kulturminnevern, helse- og sosiale tjenester og kringkasting.

2.3 NORGES TILTREDELSESAFTALE MED EU

De samiske interessene ble i en viss utstrekning ivaretatt i Norges medlemskapsavtale med EU. På områder som er av sentral betydning for det samiske folk var avtalen imidlertid ikke tilfredsstillende. I forkant av EU-avstemningen understreket Sametinget spesielt at et norsk medlemskap vil innebære at Norge ikke lenger står helt fritt til å utforme sin samepolitikk. Forhandlingsresultatet syntes også å sette begrensninger i forhold til en videreutvikling av urbefolkningspolitikken ved et norsk EU-medlemskap.

Etter Sametingets oppfatning ville et norsk EU-medlemskap kunne medføre negative konsekvenser for næringer som er av stor betydning for det samiske samfunn. Selv om reindriften ville kunne opprettholdes som en samisk særrett, var Sametinget bekymret for reindriftnæringens økonomiske stilling ved et norsk EU-medlemskap.

På grunnlag av en vurdering av mulige negative konsekvenser i forhold til de mulige positive konsekvensene ved et norsk EU-medlemskap, kunne Sametinget ikke anbefale den foreliggende tiltredelsesavtalen, og anbefalte samene å stemme nei til avtalen ved folkeavstemningen.

Forøvrig deltok Sametinget i forkant av EU-valget i Kommunaldepartementets arbeid med å utarbeide en strategiplan for bruk av midlene fra EU's strukturfond ved et eventuelt medlemskap. Arbeidet i partnerskapet for målområde 6 ble avsluttet umiddelbart etter folkeavstemningen.

2.4 LANDRETTIGHETER OG MINERALSKE RESSURSER

I løpet av 1994 fant det sted en økende fokusering på de samiske områders ressursrikdom. Sametingets prinsipielle holdning med hensyn til retten til land og vann i samiske områder er at områdets ressurser, både over og under jorden tilhører det samiske folk.

For Sametinget er det å ha styring over forhold som direkte berører den samiske kulturen et grunnleggende prinsipp. Denne grunnholdningen er i tråd med prinsippene som myndighetene er rettslig forpliktet til å gjennomføre. Med hensyn til de generelle bestemmelsene som berører det samiske folks stilling, vil Sametinget spesielt vise til ILO-konvensjonens artikkel 7 som blant annet gir samene rett til å *"så langt som mulig å ha kontroll med sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling"*; og som må forstås på bakgrunn av innledende forutsetninger i konvensjonen som *"anerkjenner disse folks ønskemål om kontroll over egne institusjoner, sin livsform og økonomiske utvikling"*.

Det samiske folk har ikke oppnådd tilstrekkelig grad av innflytelse og kontroll over forvaltningen av de underjordiske ressursene. Etter Sametingets oppfatning er det uforsvarlig å innvilge en letesøknad, som kan medføre ytterligere skritt mot en driftstillatelse.

Når det gjelder eiendomsretten til mineralene er det i betydelig utstrekning forhold som ikke er avklart. Sametinget vil understreke at flere søknader gjelder områder som er omfattet av ILO-konvensjonens artikkel 14,1. punktum.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Næringsdepartementet har i et brev i forbindelse med mineralletesakene fremsatt påstand om at ILO-konvensjon nr. 169 ikke har betydning for samenes stilling i Norge. Denne påstanden har Næringsministeren i møte med Sametinget uttrykkelig trukket tiltake.

For tiden pågår det utredninger om det samiske folks rettigheter til naturressursene. Regjeringen har sterkt understreket at den vil oppfylle forpliktelsene i ILO-konvensjonen nr. 169, og at denne konvensjonen bare representerer en minimumsstandard. Sametinget forventer at Regjeringen i tråd med ILO-konvensjonens bestemmelser og samisk sedvanerett vil lovfeste samenes rett til naturressursene.

Sametinget arrangerte et seminar om retten til land og vann i september 1994. På seminaret ble det særskilt fokusert på NOU 1993:34 - Rett til og forvaltning av land og vann i Finnmark. Sametinget tillegger ikke denne utredningen annen betydning enn et ordinært arbeidsdokument utarbeidet i regi av Samerettsutvalget. Det er Sametingets oppfatning at rettsgruppen ikke har oppfylt sitt mandat, i det utvalget ikke har undersøkt samiske sedvaner, rettsoppfatninger og folkerettslige spørsmål. På denne bakgrunn har Sametinget tatt opp saken med Justisministeren og fått forståelse for at folkerettslige spørsmål og samiske sedvaner, bruk og rettsoppfatninger må utredes på en tilfredstillende måte.

2.5 ETABLERING AV SAMISK KULTURMINNERÅD

Sametinget vedtok i november 1992 at hovedadministrasjonen for samisk kulturminnevern ble lokalisert til Unjargga gielda/Nesseby kommune, og at regionkontorene for samisk kulturminnevern ble lokalisert til Gáivuotna/Kåfjord, Kárásjohka/Karasjok og Snåsa kommuner. I brev fra Miljøverndepartementet av 16.12.94 ble det vedtatt at hovedadministrasjonen legges til Nesseby og at distriktskontoret i Finnmark plasseres sammen med hovedadministrasjonen. De øvrige distriktskontorene for Troms, Nordland og det sør-samiske området plasseres i henholdsvis Tromsø, Bodø og Snåsa.

Miljøverndepartementet har vedtatt endelige forskrifter om overføring av myndighet for samisk kulturminnevern til Samisk kulturminneråd. Overføringen trådte i kraft 1. september etter flere utsettelse. I følge departementet tas det sikte på å evaluere organiseringen av samisk kulturminnevern etter to år.

Ifølge retningslinjene skal rådet forestå forvaltningen av samisk kulturminnevern i henhold til lov om kulturminner, samt være et fagpolitisk råd for Sametinget og andre offentlige organ i samiske kulturminnevernsspørsmål.

2.6 EVALUERING AV SAMISK UTVIKLINGSFOND - NIBR-RAPPORTEN

Det er foretatt en evaluering av virksomheten i samisk utviklingsfond (NIBR's rapport *Samisk utviklingsfond som utviklingsaktør i samiske bosettingsområder*).

Sametinget uttaler i sin behandling av rapporten (sak 34/94) at det er positivt å registrere den betydning fondet blir tillagt både som et supplement og som et reelt alternativ til øvrige nærings- og distriktpolitiske virkemidler. Tinget merker seg også at fondet blir vurdert å inneha en særegen samisk nærings- og kulturprofil slik forutsetningen var ved etableringen.

Sametinget viser til at Samisk utviklingsfonds virkeområde i dag er begrenset til bare en del av landet der det bor samer. Begrunnelsen for dette synes først og fremst å være fondets begrensede midler. Tilsagn om støtte i Samisk utviklingsfond er hovedsaklig basert på næringsøkonomiske og geografiske kriterier. Denne begrensningen er meget uheldig fordi det innebærer et skille mellom samer og mellom samiske områder. I lengden er det meget vanskelig for Sametinget å operere med begrensninger av denne art ovenfor den samiske befolkning. Prinsipielt skal alle samer og samiske områder stilles likt i forhold til de særlige ordninger som er opprettet og opprettes for den samiske

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

befolkningen (jf. Sametingets årsmelding for 1992). Støtten bør i størst mulig grad gis i de tradisjonelle samiske bosettingsområder. Ut fra dette finner Sametinget det naturlig å understreke at ordningen med Samisk utviklingsfond er opprettet for å styrke samisk kultur, nærings- og samfunnsnivå, og fondets midler skal komme hele den samiske befolkningen til gode.

Den støtteprofil Samisk næringsråd følger overfor primærnæringene får bred tilslutning fra brukersiden. Støtteordningene for jordbruk og fiske synes etter Sametingets oppfatning å være tilfredsstillende tilpasset lokale forutsetninger i samiske bosettingsområder. I denne forbindelse understrekes Samisk utviklingsfonds betydning for finansiering av sjarker og mottaksanlegg innen fiskeriene. Sametinget understreker betydningen av denne videreføringen. Gjennom etablering av næringskombinasjonsprosjektet er det positive engasjement innen næringen utvidet ytterligere. Fondets engasjement på området viser at det åpenbart er behov for en bedre tilpasset virkemiddelbruk overfor det samiske samfunn. Dette er et forhold som forøvrig vil bli nærmere vurdert i forbindelse med Sametingets utarbeidelse av en samisk jordbruksplan.

Når det gjelder reindriftsnæringen ber Sametinget om en gjennomgang av Reindriftens Utviklingsfonds støtteordninger og praksis. Samisk utviklingsfond har i det siste opplevd større interesse og søkermasse spesielt fra samer i en omstillingssituasjon fra reindriftsnæringen. Det må i Samisk utviklingsfond finnes muligheter til å bidra med støtte til også disse.

Sametinget merker seg videre at det er betydelig færre kvinner enn menn som mottar støtte fra Samisk utviklingsfond. Derimot synes andelen kvinner som får støtte fra Samisk utviklingsfond å være noe høyere sammenlignet med det en finner ved støtteordninger fra andre finansieringsinstitusjoner. Kvinnene mottar også gjennomsnittlig mindre i støtte enn menn. Sametinget er av den oppfatning at etablert støttepraksis bør endres for å bedre situasjonen og oppnå større kvinneandel på tilsagnssiden i fondet. Utfordringen må være å legge mulighetene til rette for kvinner som vil skape arbeidsplasser og økonomisk virksomhet med basis i og større forankring i samisk kultur.

2.7 UTDANNINGSPOLITISKE SPØRSMÅL

Sametinget har i perioden behandlet to saker av stor betydning for samisk utdanningspolitikk; organiseringen av den samiske utdanningssektoren, og prinsipper og retningslinjer for oppbygging, organisering og innhold i 10-årig grunnskole.

Utvalget som la fram sin innstilling i oktober 1993, foreslo en modell hvor Sametinget har reell innflytelse på den samiske utdanningssektorens utforming og innhold, og der departementets styringsfunksjon knyttes til å fastsette minimumsstandarder i samråd med Sametinget. Sametinget støttet i sin behandling av saken utvalgets valg av modell, og de prinsipper som utvalget la til grunn for sitt syn. I sitt vedtak har tinget satt en tidsramme på 5 år for å gjennomføre den foreslåtte modellen, med årlig evaluering av status og fremdrift i prosessen.

I behandlingen av prinsipper og retningslinjer for oppbygging, organisering og innhold i 10-årig grunnskole, uttalte Sametinget seg svært kritisk til departementets bestemmelse om at det ikke skal utarbeides egne samiske læreplaner. Tinget understreket at dette vil være et tilbakeskritt i forhold til den tidligere mønsterplanen (M87).

Kommunikasjonen mellom Sametinget og departementet har ikke vært tilfredsstillende. Det skal opprettes et samarbeidsutvalg med representasjon fra Sametinget, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Samisk utdanningsråd på politisk nivå. Utvalget skal bl.a. se på problemstillinger i forhold til det nye fagplanarbeidet, og i forhold til organiseringen av den samiske utdanningssektoren.

Sametingets anmodning om representasjon i opplæringslovutvalget, som skal gjennomgå styringsordningen for opplæringssektoren, er ikke imøtekommet.

2.8 DET EURO-ARKTISKE BARENTSSAMARBEIDET

Det Euro-Arktiske Barentssamarbeidet er et samarbeid mellom de nordlige områdene (Barentsregionen) i Norge, Sverige, Finland og Russland. I tråd med Kirkeneserklæringen av 11. januar 1992, er det opprettet samarbeidsorganer på to nivå, nemlig Barentsrådet på nasjonalt nivå og Barentsregionrådet på regionrådsnivå.

Samarbeidet har bestått i å utarbeide handlingsplaner for forskjellige sektorer, knytte disse sammen i et Barentsprogram, for dernest å inngå intensjonsavtaler på de forskjellige nivåene ettersom det har lyktes. Utvalgte sektorer er kunnskapsformidling, forskning og utvikling, videregående opplæring og elevutveksling, miljø, kultur, helse, samferdsel, landbruk og reindrift, samt urfolk. Det har vært utvalg i arbeid på samtlige sektorer, og urfolk har vært representert i nærsagt alle.

Sametingets arbeid har bestått i å representere urbefolkningene, både på politisk og administrativt nivå i regionen. Dette innebærer at vi har vært talerør for samene i de respektive land samt nenetserne i Arkangelsk fylke på russisk side. En del av arbeidet har bestått i å finne fram til samarbeidsmodeller som er funksjonelle og som ivaretar de forskjellige behov. Fra urfolks side har man hevdet at det er et tredje nivå hvor det er nødvendig å opprette organer, samt innlede samarbeid for å ivareta sentrale dimensjoner; urfolksspørsmål må betraktes ut fra et indre og et ytre perspektiv. Man har således, for å ivareta det indre perspektiv, innledet samarbeid mellom samenes folkevalgte organ i de nordiske land, samt ulike organ på russisk side som foreløbig kan ivareta både samenes og nenetsernes interesser. Vi har også foreslått at det opprettes en urfolksforordning, som skal ivareta det ytre perspektiv mellom disse fire nasjonalstater. Dette arbeidet har foreløbig ikke kommet lengre enn at urfolksutvalget er gitt større status, legitimitet og representativitet enn dagens ordning.

2.9 INTERNASJONALT URFOLKSARBEID OG URFOLKSTIÅRET

Sametinget og norske myndigheter har i fellesskap i 1994 videreført sitt engasjement i internasjonale urbefolkningssaker innen FN. Sametinget har sammen med fredsprisvinner Rigoberta Menchu Tum vært en aktiv pådriver i det internasjonale urbefolkningsinitiativet for fred.

Sametinget har sammen med Utenriksdepartementet vært representert i de relevante FN-organene hvor urbefolkningssakene er behandlet; FN's Arbeidsgruppe for urbefolkninger, FN's Underkomisjon for forhindring av diskriminering og for beskyttelse av minoriteter, FN's Menneskerettighetskomisjon og FN's Generalforsamling.

Sametinget har avgitt tilleggsrapport til ILO vedrørende gjennomføringen av ILO-konvensjon nr. 169. I den forbindelse har man fått i stand et permanent rapporteringssamarbeid med Regjeringen som sikrer at Sametingets rapporter i framtiden vedlegges Regjeringens rapport. Sametingets rapporter vil i framtiden være en selvstendig del av Regjeringens rapporter til ILO.

FN's Generalforsamling åpnet det internasjonale urbefolkningstiår i New York den 8. desember 1994. Sametingets visepresident holdt det felles nordiske innlegget i FN's Generalforsamling. Sametingespresidenten, Sametingets leder i Sverige og Statsekretær i Utenriksdepartementet holdt en felles pressekonferanse i Oslo på åpningsdagen.

Generalforsamlingens uttalte målsetting for tiåret er å styrke det internasjonale samarbeidet for å løse de problemene som verdens urbefolkninger står overfor.

Sametinget har gitt uttrykk for at man er glad for at norske myndigheter støtter opp om det internasjonale arbeidet med urbefolkningssaker. Norske myndigheter har stilt seg positiv til forslaget om å etablere et permanent forum innen FN for urbefolkningssaker på et høyest mulig nivå innen FN systemet.

Sametinget arbeider aktivt for å sikre at det pågående arbeidet med den internasjonale deklarasjonen om urbefolkningsrettigheter sluttføres og vedtas i god tid før utgangen av tiåret. På denne måten vil

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

deklarasjonens prinsipper gjenspeiles i gjennomføringen av tiåret og danne grunnlaget for en framtidig FN-konvensjon om urbefolkningsrettigheter.

Det er gjensidig forståelse og vilje for samarbeid mellom norske myndigheter og Sametinget i den hensikt bidra til løsning av de problemer som andre urbefolkninger står overfor. Det legges opp til et tett samarbeid mellom norske myndigheter og Sametinget i gjennomføringen av tiåret, både på politisk og administrativt nivå.

2.10 NORDISK RÅD OG SAMISK SAMARBEID I NORDEN

Samisk medlemskap i Nordisk Råd er et gammelt krav. Under Nordisk Råds 44. sesjon i mars 1994 fikk Sametinget i Norge og Sverige og Sameparlamentet i Finland observatørstatus. De tre samiske folkevalgte organene har søkt om fullt medlemskap i Nordisk Råd på vegne av det samiske folk. Det er naturlig at samene på samme måte som det færøyske, ålandske og grønlandske folk får representasjon i rådet. Medlemskapsspørsmålet er ennå ikke behandlet. Det er foreslått fra samisk side at Nordisk råd utreder medlemskapsspørsmålet i samarbeid med samenes representanter .

2.11 FISKERISPØRSMÅL

Torskefiskereguleringer

Sametinget har i behandlingen av fiskeripolitiske spørsmål vært særlig opptatt av å sikre at innspill fra Sametingets side ved de årlige reguleringene får en tilfredsstillende og forsvarlig behandling i prosessen. Dessuten har vi vært opptatt av at samiske fiskere sikres deltakelse og akseptable kvoter ved fiske i samiske kyst- og fjordområder. De årlige reguleringene, spesielt av torskefisket, dreier seg om noe langt mer en fordeling av kvantum til de enkelte fartøygrupperingene. For hvert år vil reguleringene ha stor innvirkning på hvordan tilpasning, sysselsetting og bosetting vil bli i alle lokalsamfunn langs kysten.

I Sametingets høringsuttalelse til forskrift om adgang til å delta i fiske etter torsk med konvensjonelle redskaper nord for 62° i 1995, har vi nok en gang måttet påpeke at fiskerimyndighetene ikke i tilstrekkelig grad har ivarett de samiske interessene hverken i forslaget til forskrifter for torskereguleringer eller i reguleringssammenheng forøvrig. Sametingets syn er ikke engang nevnt i høringsutkastet til forskriftene. Dette er stikk i strid med de gjentatte politiske løftene som er gitt, og med intensjonene som ligger nedfelt i de internasjonale avtalene som Norge har bundet seg til med hensyn til sitt forhold til samene. Tinget finner det pinlig og sterkt beklagelig femte året på rad å måtte påpeke og understreke de samme momentene.

Sametinget har i forbindelse med de årlige reguleringene krevd at samiske interesser drøftes, problematiseres og behandles i et eget kapittel i høringsnotatet og at det av dette framgår hvilke krav som er stilt, fiskeridirektørens vurderinger av konsekvensene av disse, samt tilråding fra fiskeridirektøren om tiltak som er nødvendig for på best mulig måte å ivareta de samiske interessene og å oppfylle de forpliktelsene staten er bundet av.

Sametinget har videre fremmet sine konkrete forslag i forbindelse med de årlige reguleringene på reguleringsrådets møter, og etter press fra Sametinget, flere organisasjoner og instanser langs kysten, viste det endelige reguleringsresultatet for 1995 at myndighetene i en viss grad likevel har endret sin reguleringspolitikk i positiv retning. Sametinget synes delvis å ha vunnet fram med sine krav for kyst- og fjordfiskere med mindre båter. Spesielt gledelig er det at fiskere som fisker innenfor maksimalkvoten i Nord-Troms og Finnmark får fortsette sitt fiske inntil den individuelle kvoten er oppfisket selv om totalkvantumet for maksimalkvote-ordningen er oppfisket. Tinget virker også å ha fått gjennomslag for en økning av kvotene for mindre fartøyer. Men etter Sametingets oppfatning prioriteres fremdeles trålerflåten i forhold til den konvensjonelle flåte.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Referansegruppen for prosjektet "Handlingsplan for gjennomføring av samisk fiskerisone" oppnevnt av Samisk næringsråd, er ved årskiftet i ferd med å avslutte sitt arbeid. Samisk fiskeriuvalg oppnevnt av Fiskeridepartementet, som utreder samiske fiskeriinteresser, vil ventelig også fremme sin innstilling tidlig i 1995.

Utredning om laksefiske i samiske områder

Sametinget mener gjeldende regelverk som omhandler laksefiske ikke i tilstrekkelig grad bidrar til å innfri statens forpliktelser overfor samene om å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur. Tinget har understreket viktigheten av å sikre laksefisket som næring for samene både ved kysten og i innlandet. Sametinget har bedt Miljøverndepartementet oppnevne et utvalg for å vurdere laksefisket i samiske områder. Formålet er å klarlegge de samiske interessene innen laksefisket i et historisk perspektiv. Dette gjelder både ut fra et rettighetssynspunkt, og ut fra den kulturelle betydning fisket har og har hatt for den samiske befolkning. Sametinget anser det nødvendig med en utredning da anadrome fiskeslag faller utenfor mandatområdet til Samisk fiskeriuvalg i Fiskeridepartementet. I tillegg til dette faller også laksefiske utenfor mandatet til Sametingets referansegruppe for prosjekt "Handlingsplan for gjennomføring av samisk fiskerisone".

Miljøverndepartementets tilsvarende på Sametingets anmodning er at laksefiske i samiske områder er et av temaene som berøres av Samerettsutvalgets mandat. Departementet ser det derfor ikke som hensiktsmessig å nedsette et utvalg som omfattes av Samerettsutvalgets arbeid. Behovet for et slikt utvalg vil etter departementets oppfatning eventuelt tidligst kunne vurderes når Samerettsutvalgets endelige innstilling foreligger.

2.12 REINDRIFT

Som en følge av omleggingen i reindriftspolitikken etter St. meld. nr. 28 (1991-92) En bærekraftig reindrift, skal Sametinget få anledning til å uttale seg til årsmeldingen fra reindriftsforvaltningen og den årlige reindriftsavtalen. Sametingets vedtak i disse sakene peker på en rekke forhold som bør justeres i forhold til de utfordringer næringen står overfor. I drøftinger i Sametinget har det spesielt vært fokusert på forhold som ressursgrunnlaget i forhold til antall driftsenheter, undervisning og veiledning, næringens avgiftsbelastning og framtidig utforming av reindriftsforskningen, samt reindriftens kulturelle betydning.

Sametinget har i reguleringsammenheng foreslått at man ser nærmere på muligheten for å regulere reintallet også på driftsenhetsnivå i en periode med overetablering i næringen og sterk beitebelastning. Motivasjonen for et slikt standpunkt har vært at man skal begrense omstillingsbehovet i perioden hvor beitene restitueres. Det forventes at årets forhandlinger inneholder forslag til hvordan en slik eventuell regulering kan gjennomføres ut i fra at partene i fjorårets avtale ble enige om å få utredet dette spørsmålet særskilt.

I forbindelse med ny reindriftslov utarbeidet Sametinget sitt forslag på grunnlag av en omfattende høringsrunde der tinget kom inn som siste høringsinstans. Sentralt i dette forslaget var spørsmålet om en avklaring av reindriftens rettigheter innenfor dagens forvaltningsgrenser. Sametinget støtter Landbruksdepartementets forslag fra St.meld. nr. 28 som innebærer at reindriftsretten i utgangspunktet skal falle sammen med dagens forvaltningsgrenser. Det ventes at departementet vil fremme forslaget til ny reindriftslov i løpet av vårsesjonen 1995.

Spørsmålet om en likestilling av reindriften med andre næringer i avgiftssammenheng har vært et sentralt krav fra næringen i en årrekke. Sametinget støtter ubetinget dette kravet.

2.13 JORDBRUK

Som en oppfølging av Sametingsplanens strategidel har Sametinget tatt initiativ til utarbeidelse av en samisk jordbruksplan. I denne forbindelse har en sett behovet for et særskilt utvalg til å forestå en utredning. Utvalget skal gi en beskrivelse av viktige rammebetingelser som kjennetegner jordbruket i

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

samiske bosettingsområder. På grunnlag av beskrivelsen skisseres framtidige behov og utfordringer innen næringen. Videre bør det fremmes forslag til endringer av norsk jordbrukspolitik slik at samiske jordbruksinteresser på en best mulig måte ivaretas. Det er også viktig å se sektoren i sammenheng med samisk kombinasjonsdrift.

2.14 SAMETINGSPLAN FOR PERIODEN 1994-1997

Sametinget la ned et omfattende arbeid med å utarbeide en sametingsplan for inneværende periode. Dette etter en relativ omfattende behandlingsprosess innbefattende en høringsrunde. Planen inneholder presentasjon av det prinsipielle grunnlaget for norsk samepolitikk, Sametinget og dets omgivelser, målstruktur for Sametinget, samt framtidige utfordringer og muligheter med mer konkrete strategier for perioden. Av utfordringer omtales samisk etnisitet og nasjon i det norske samfunnsfellesskap; videreutvikling av det samiske politiske system, og næringer, økologi og miljø (jf. Sametingsplan 1994-97 punkt 4).

2.15 SAMETINGETS SEMINARER, MØTEER OG ANNEN VIRKSOMHET

Sametinget har i 1994 arrangert to seminarer i forbindelse med Sametingets plenums møter:

- Rettighetsseminar 21. september 1994
- Rovdyrseminar 23. november 1994

I tillegg har Sametinget vært medarrangør av følgende seminarer:

- Seminar om lakseparasitten Gyrodactilus salaris, 16. september i Kárášjohka / Karasjok
- Seminar om flyplass i Guovdageaidnu / Kautokeino, 29. - 30. august

Sametinget har også i 1994 blitt invitert på en rekke møter og konferanser. Mange interesseorganisasjoner og offentlige organ har også bedt om møter med Sametinget. Tinget har deltatt i den utstrekning man har hatt ressurser til det. Mangel på både menneskelige og økonomiske ressurser har ført til at Sametinget har måttet foreta en streng prioritering av hvilke møter og konferanser tinget har kunnet delta på.

På det internasjonale plan har Sametinget deltatt på en rekke viktige konferanser og møter i 1994. Sametingets president deltok i et urbefolkningsinitiativ for fred i Chiapas, Mexico i januar 1994. Initiativet var tatt av Rigoberta Menchu Tum. Oppdraget var å observere om urolighetene i Mexico har virket inn på urbefolkningens situasjon i området. Dette ble forløperen til Indigenous Initiative for Peace (IIP) hvor Sametinget deltar.

Sametinget har deltatt med to valgobservatører ved valget i Nicaragua i månedskiftet mars - april 1994. Sametinget har også være representert ved World Parliamentarians Convention on Tibet i New Delhi, India i mars 1994. Videre var Sametinget representert ved et besøk i Europaparlamentet i Strasbourg, Frankrike, sammen med Sametinget i Sverige og Sameparlamentet i Finland.

Sametinget har ellers deltatt på en rekke møter og konferanser i både innland og utland. Dette representerer viktige sider ved Sametingets politiske del, og bidrar til å gjøre Sametingets virksomhet kjent.

3 SAMETINGSRÅDETS FORVALTNINGSMESSIGE OPPGAVER

3.1 FORDELING AV TILSKUDD

Innen Sametingets virksomhet inngår det en rekke forvaltningsoppgaver. Alle ordninger som er lagt inn under Sametingets budsjettkapittel kap. 503 i statsbudsjettet er Sametingets forvaltningsansvar. (Jfr.kap.1.3). For å kunne ivareta dette forvaltningsansvaret på en tilfredsstillende måte har

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Sametinget utarbeidet en rekke forskrifter og retningslinjer for fordeling av midler over Sametingets budsjett.

Sametingsrådets forvaltningsmessige oppgaver i 1994 har vært fordeling av tilskudd til samiske organisasjoner og fordeling av midler til gruppesekretærer i Sametinget.

Tilskudd fordelt av Sametingsrådet:

- tilskudd samiske organisasjoner:

Tilskuddsmottaker	beløp (i 1000 kr.)	i %
Norske Samers Riksforbund	1.242	47,7
Samenes Landsforbund	748	28,7
Samerådet	375	14,4
Sáráhkká	130	5,0
Samenes Folkeforbund	80	3,0
Øst-Samene i Neiden	5	0,2
Ofoten Samiske Forening	5	0,2
Fastboende Samers Forening	5	0,2
Storfjord Sjøsameforening	5	0,2
Raanen Saemide	5	0,2
Sum	2.600	100,0

- tilskudd til gruppesekretærer i Sametinget:

Valgkrets	Listenavn	Tilskudd kr.
Várjjat / Varanger	Sápmelaš Álbmotlihttu	39.012
	Det Norske Arbeiderparti	23.756
Deatnu / Tana	Det Norske Arbeiderparti / Bargiidbellodat	23.756
	NSR-listu	23.756
	Sámedemokrahtaid listu / Samedemokratene	23.756
Kárášjohka/ Karasjok	Sámeálbmot listu	39.012
	Det Norske Arbeiderparti / Norgga Bargiidbellodat	23.756
Guovdageaidnu/ Kautokeino	Guovdageainnu NSR-listu / Kautokeino NSR-liste	39.012
	Dáloniid listu / Fastboendes liste	23.756
Poráŋgu/ Porsanger	NSR - kystsamesfolkets liste / mearrasámiid listu	23.756
	Det Norske Arbeiderparti / Bargiidbellodat listu	23.756
	Senterpartiet / Guovddášbellodat listu	23.756
Alta / Kvalsund	Álaheaju Sámiid Searvvi (NSRa) listu	23.756
	Det Norske Arbeiderparti	23.756
	Senterpartiet	23.756
Nord-Troms	NSR-lista / NSRa listu Sametingsvalget 1993	39.012
	Det Norske Arbeiderparti's liste	23.756
Midt-Troms	NSR's Sametingsliste 1993 for Midt-Troms	39.012
	Det Norske Arbeiderparti's liste	23.756
Sør-Troms	NSR's Sametingsliste for Sør-Troms	39.012
	Samefolkets fellesliste / Sámi álbmotlihttu	23.756
Nordre Nordland	NSR's samepolitiske liste	23.756
	Det Norske Arbeiderparti's Sametingsliste	23.756
	Ofoten Samiske Forenings Sametingsliste	23.756
Midtre Nordland	Sálto Sámiij siebrrer NSR/Salten Sameforening NSR	39.012
	Midtre Nordland Samepolitiske Parti	23.756

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Sør-sameområdet	Fellesliste for Sørsameområdet og ST og HSS NSR	39.012
	Maadtoej Sijte	23.756
Sør-Norge	NSR's Sametingsliste i Sør-Norge	39.012
	Det Norske Arbeiderparti's liste	23.756
		849.984

3.2 SAMETINGETS DRIFTSREGNSKAP 1994

Sametingets driftsutgifter for 1994, fremgår av følgende tabell:

Post	Betegnelse	Bevilgning	Regnskap
01	Lønn og godtgjørelser	12.069.008	11.069.410
11	Varer og tjenester	8.313.986	9.366.500
Sum		20.382.994	20.435.910

4 MERKNADER TIL VIRKSOMHETEN I SAMETINGETS UNDERLIGGENDE RÅD

4.1 GENERELLE MERKNADER

Sametinget vil bemerke at de underliggende råd p.g.a. forskjellige retningslinjer i noen grad har ulik status i sametingssystemet. Tinget har tidligere uttalt at forvaltningsoppgaver med varierende grad av ansvar og innflytelse kan medføre problemer i Sametingets organisering av egen forvaltningsvirksomhet. Dette også med hensyn til ansvarsforhold mellom Sametingets politiske organer for de underliggende råds virksomhet (jf. Sametingets uttalelse i punkt 2.2 nr. 4 foran). Av den grunn vil det også haste med avklaring av Sametingets konstitusjonelle rolle i Norge.

Sametinget har ved en rekke anledninger fremmet kravet om å etablere en særskilt støtteordning for samisk idrett. For samiske barn og unge er det av stor identitetsskapende betydning å kunne delta i organisert idrett med rot i tradisjonelle samiske samfunn. Samisk idrett er samtidig viktig for det samiske samarbeidet over landegrensene, da den samler samiske barn og ungdom fra ulike deler av de samiske områdene i Norge, Sverige, Finland og Russland. På denne bakgrunn har Sametinget prioritert midler til en egen tilskuddsordning til organisering av samisk idrett høyt i sitt forslag til statsbudsjett for 1996.

4.2 MERKNADER TIL VIRKSOMHETEN I SAMISK NÆRINGSRÅD

Sametinget har bl.a i forbindelse med Norsk Institutt for By- og regionforskning's (NIBR) evaluering på et bredt grunnlag gjennomgått fondets virksomhet. Etter NIBR's evaluering og de høringsuttalelser som foreligger i saken, finner Sametinget fondet å ha meget stor betydning både som et supplement og som et reelt alternativ til øvrige nærings- og distriktpolitiske virkemidler. Tinget finner at fondet på en god måte bidrar til å nå Sametingets målsetting med hensyn til å utvikle sterke og levende samiske samfunn med stabil bosetting og allsidig nærings- og samfunnsliv. NIBR's evaluering har bidratt til at fondets støttepraksis ytterligere kan tilpasses de behovene for nærings- og kulturutvikling som eksisterer i det samiske samfunn.

Sametinget merker seg den betydelige interesse fra kommuner og organisasjoner vedrørende innlemmelse i fondets virkeområde. Dette vitner om den betydning fondet anses å ha for utviklingen av kultur og næringsliv i ulike lokalsamfunn.

Sametinget merker seg at Samisk næringsråd ønsker å overføre forvaltningsansvaret for utdanningsstipend til samisk ungdom til Samisk språkråd. Tinget har forståelse for at forvaltningen av stipendet ikke synes helt å falle inn under Samisk næringsråds arbeidsområde. Dette er et forhold som vil bli løpende vurdert.

Sametinget har merket seg at Samisk næringsråd har gitt støtte til kjøp av aksjer. I noen tilfeller kan aksjekjøp være et hensiktsmessig virkemiddel for å utvikle samisk infrastruktur. Utviklingen av samisk infrastruktur er et behov som vil øke i framtiden. Om støtte til aksjekjøp fra Samisk utviklingsfond er et egnet virkemiddel for å imøtekomme dette behovet, må det tas konkret stilling til i hvert enkelt tilfelle.

Sametinget vil i 1995 på grunnlag av Norsk Institutt for By- og regionforskning's analyse av Næringskombinasjonsprosjektet vurdere om det skal etableres en fast støtteordning til kombinasjonsvirksomhet.

Totalt ble det gitt kr. 1 985 000 fra Samisk utviklingsfond og kr. 1 727 500 fra kombinasjonsprosjektet til duodjiformål i 1994. Gjennom kombinasjonsprosjektet er det i tillegg gitt kr. 800 000 til duodji som driftsstøtte i kombinasjon med andre næringer. Samisk næringsråd har også for 1994 fordelt støttemidlene fra post 70 til duodji som har gått til hovedorganisasjoner, lokale

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

sentraler, veiledningsverksteder og til prosjekttiltak. Denne støtten for 1994 var samlet på kr. 4,1 mill.kr.

I tråd med Sametingets intensjoner har Samisk næringsråd prioritert arbeidet med å utvikle duodji både som næring og som kulturbærer. Samisk næringsråd har gjennom fondet og kombinasjonsprosjektet prioritert støtte til produksjonsfremmende tiltak gjennom nyetableringer og utviklingstiltak.

Sametinget anser det som meget positivt at det gis betydelig støtte til duodji som er en vesentlig kulturbærende næring med et stort utviklingspotensiale. Støtte innen duodji har stor betydning for mange kvinner. Tinget anser det som viktig å se de ulike støtteordningene også innen duodji i sammenheng. Dette med tanke på å nytte midlene der det synes mest hensiktsmessig for å nå Samisk utviklingsfonds formål og Sametingets målsettinger. Samordning mellom kap. 70 Tilskudd til duodji og den generelle tilskuddsordningen på området i fondet, vil også muliggjøre økt grad av styring innen virksomheten.

4.3 MERKNADER TIL VIRKSOMHETEN I SAMISK SPRÅKRÅD

Samisk språkråd forvalter en bevilgning på kr. 16 650 000 til samisk tolketjeneste og tospråklighet i forvaltningsområdet for samisk språk. Forvaltningsområdet omfattes av Unjárga-Nesseby, Deatnu-Tana, Kárášjohka-Karasjok, Guovdageaidnu-Kautokeino, Porsanger og Gáivuotna-Kåfjord kommuner, samt Finnmark og Troms Fylkeskommuner.

Sametinget har vedtatt nye retningslinjer for fordeling av statlige midler til samisk tolketjeneste og tospråklighet i forvaltningsområdet for samisk språk. Retningslinjene medfører bl.a at fylkeskommunene sikres et grunntilskudd, grunntilskuddet til kommunene økes noe, fordeling på grunnlag av folketall og antall elever i grunnskolen opprettholdes, samt at prosjektmidlene reduseres noe. Det åpnes for støtte til tiltak utenfor forvaltningsområdet.

I 1994 har Sametinget behandlet rapporten om situasjonen for samisk språk i Norge i 1993. Rapporten er utarbeidet i henhold til § 2, pkt. 4 i forskrift til samelovens språkregler. Sametinget er av den oppfatning at det ikke er nødvendig med så omfattende årlige rapporteringer, fordi dette fort kan fortrenge andre nødvendige oppgaver som gjelder samisk språk, og som fremkommer i forskriftens § 2, pkt. 2, .

Samisk språkråd har fått i oppgave å iverksette tiltak som Sametingets utredningsgruppene for sør- og lulesamisk, samt Ofoten og Sør-Troms området har foreslått. I nåværende situasjon har språkrådet verken midler eller ressurser til å realisere disse planene. Sametinget har derfor gitt førsteprioritet til midler for oppfølging av disse utredningene i tingets forslag til statsbudsjett for 1996. Den foreslåtte bevilgningen vil danne starten på en prosess som bidrar til revitalisering av samisk språk.

Tiltak for utvikling av bruken av samisk språk bør få større prioritet i forhold til Samelovens intensjoner. Samisk språk brukes fremdeles ikke i tilstrekkelig grad som saksbehandlingsspråk i kommunale organer, selv om det er noe forskjell fra kommune til kommune i virkeområdet. Saksbehandlere bruker hovedsaklig norsk i saksbehandlingen, selv om kommunene har arrangert språkkurs for sine ansatte. Språkkonsulentene brukes fortsatt til oversetting slik det har vært tilfelle før Samelovens språkregler trådte i kraft. Bruken av samisk språk i forvaltningsområdet må effektiviseres slik at den svarer til en forventet fremgang om å reelt likestille samisk språk med norsk språk.

4.4 MERKNADER TIL VIRKSOMHETEN I SAMISK KULTURRÅD

1994 har vært første ordentlige driftsår for Samisk kulturråd. Rådet har i 1994 forvaltet tilsammen en bevilgning på kr. 10 005 000 til samiske kulturformål, dvs. samisk kulturfond og tilskudd til samiske kulturorganisasjoner, samiske kultursentre, samiske barns oppvekstvilkår og samisk forlagsdrift.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Samisk kulturråds virkeområde er hele det samiske bosettingsområdet, men omfatter i praksis også resten av landet.

Sametinget har merket seg den store søkermassen til Samisk kulturråds støtteordninger, og særlig til samiske kulturfond. Dette viser behov for styrking av samisk kulturfond, noe Sametinget har tatt opp i budsjettssammenheng. Sametinget imøteser Samisk kulturråds gjennomgang av etablert støttepraksis i kulturfondet. Sametinget har 23.06.94 vedtatt retningslinjer for samisk kulturfond.

I årsmeldingen savner tinget merknader til hvordan ordningen med tilskudd til samiske barns oppvekstvilkår fungerer i forhold til retningslinjene. Sametinget er spesielt opptatt av at initiativ fra barn og unge også prioriteres ved tildeling av støtte. Sametinget er innstilt på å prioritere tiltak for samiske barn og unge.

Sametingets intensjon med driftsstøtten til samiske forlag er å sikre oppbyggingen av samisk forlagskompetanse og et bredt spekter av samisk litterær utgivelse.

Sametinget registrerer at Samisk kulturråd ikke har igangsatt arbeidet med samlet plan for samiske kulturhus, bl.a pga av manglende finansiering. Sametinget forventer at Samisk kulturråd fullfører planarbeidet i 1995.

4.5 MERKNADER TIL VIRKSOMHETEN I SAMISK KULTURMINNERÅD

Sametinget registrerer med tilfredshet at Samisk kulturminneråd på forholdsvis kort tid har kommet igang i den praktiske organiseringen ved etablering av rådets hovedkontor med lokalkontor. Rådet er i ferd med å finne sin plass som en del av sametingsssystemet.

Allerede ved etableringen har Samisk kulturminneråd avdekket et behov for etablering av en egen tilskuddsordning til lokalt kulturminnevernarbeid. Det dreier seg i denne sammenheng om skjøtsel, vedlikehold, tilrettelegging og formidling av samiske kulturminner.

Når det gjelder spørsmålet om distriktsforvaltningen for Nordland, viser Sametinget til at Samisk kulturminneråd i sin årsmelding for 1994 uttaler:

“Et spørsmål som Samisk kulturminneråd vil måtte ta opp, og som det allerede til en viss grad har berørt, er spørsmålet om Nordlandskontorets etablering. En del av de forutsetningene som lå til grunn for Miljøverndepartementets vedtak om dette, er endret i og med Nordland fylkeskommunes vedtak av 28.02.-04.94, der det anbefales at fagstillingene innenfor samisk kulturminnevern lokaliseres til samiske kultursentre. Samisk kulturminneråd ønsker å utrede dette spørsmålet på nytt, slik at Sametinget kan foreta en fornyet gjennomgang av saken. I denne sammenheng skal det bare pekes på at målsettingen om at det samiske kulturminnevernet skal virke identitetsfremmende og kulturvernende, ikke alltid lar seg fullt ut sammenføre.” (jf. punkt 7).

Sametinget har merket seg denne uttalelsen og vil i denne forbindelse vise til Sametingets tidligere vedtak i saken. Tinget vil påpeke at dette også må gjelde Tromskontorets etablering, da også dette bør lokaliseres til et kultursenter i et samisk område.

5 SAMETINGETS FRAMTIDIGE UTFORDRINGER OG MULIGHETER

Sametingets organisering og konstitusjonelle rolle

Sametingets rolle i statsforvaltningen er åpenbart uklart på flere områder. Departementene som har et ansvar for statens organisering, har ikke greid å håndtere spørsmål om organiseringen av Sametingets arbeid på en effektiv og hurtig måte. Et eksempel er organisering av Sametingets tilsettingsrutiner.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Allerede innen nåværende rammer er det derfor nødvendig å foreta presiseringer. I noen tilfeller må det antagelig foretas lovendringer.

Når det gjelder Sametingets rolle og myndighet generelt, er den politiske myndighet helt fri i medhold av Samelovens § 2-1. Den forvaltningsmessige myndighet må derimot fastsettes mer presist fordi bindende vedtak må hjemles i lov.

Sametingets fullmakter kan gis ved nærmest uttømmende bestemmelser i sameloven eller i andre lover. Dette medfører at hverken departement eller regjering kan foreta endringer i disse forhold, uten at dette forelegges Stortinget som forslag til lovendringer. Med dette faller både Regjeringens og departementenes nåværende allminnelige myndighet til å kunne bestemme over store deler av Sametingets forvaltningsmessige og administrative virksomhet. De kan bare ha slik myndighet når det er særlig hjemlet i sameloven. Når det gjelder Stortingets instruks knyttet til de årlige bevilgninger over statsbudsjettet, vil de stort sett kunne begrenses til at det i budsjettproposisjonen fastslås at disse går til samiske formål, etter nærmere bestemmelser fastsatt av Sametinget.

Sametinget har i Sametingsplanen foretatt en drøfting av tingets konstitusjonelle rolle og interne organisering. For et organ som Sametinget finnes det ingen opplagte forbilder for den indre organiseringen og virksomheten. Sametinget har foretatt en grenseoppgang i organiseringen av tingets politiske og forvaltningsmessige virksomhet i tråd med Regjeringens ønske i St.meld. nr 28 (1991-92).

Sametinget har søkt å se tingets framtidige virksomhet med utgangspunkt i vurderingen av et parlamentarisk prinsipp og et formannskapsprinsipp. Slik Sametinget er organisert i dag med tingets "regjering" - Sametingsrådet som en del av Sametinget, er det parlamentariske prinsipp i tingets organisering ikke fullt gjennomført. Sametinget har gjennom sitt plandokument imidlertid ikke gitt konkrete anvisninger for den framtidige organiseringen. Det er dog trukket fram endel momenter av betydning når strategier mht. valg og utforming av styringssystem for Sametinget skal legges. I planen fremgår det at dette er spørsmål som må finne sin løsning i inneværende valgperiode. For Sametinget er det stadig nødvendig å foreta en nærmere vurdering av hvilken modell som skal gjennomføres i Sametinget. Dette omfatter også forholdet til de underliggende råd.

Samiske rettigheter

De spørsmål Samerettsutvalget i sin tid ble opprettet for å utrede, er stadig uløst. I dag opptrer staten på det samiske folks vegne i sin forvaltning av samiske områder. Fra samisk side har det aldri vært tvil om at tradisjonell samisk eiendomsrett fortsatt er i hevd. For tiden pågår det utredning om framtidig forvaltning av rettigheter i de samiske områder. Som det uttrykkes i Sametingets plandokument for inneværende periode er Sametingets prinsipielle holdning om retten til land og vann i samiske områder at områdets ressurser både over og under jorden tilhører det samiske folk. Denne formulering uttrykker også Sametingets grunnleggende holdning til forvaltning av ressursene i samiske områder og er i tråd med bestemmelsene i ILO-konvensjon nr 169 Om urbefolkninger og stammefolk i selvstendige stater. Ved etablering av forvaltningsorganer må Sametinget som den øverste samiske politiske myndighet spille en avgjørende rolle. Her er det vesentlig med et samspill mellom Sametinget og statlige, regionale og lokale organer.

Istedenfor har etableringen av nye organer som Statsskog SF lagt opp en kurs hvor alle disse organer har fått mindre innflytelse. Sammenholdt med andre utviklingstrender og at Samerettsutvalget i begrenset utstrekning så langt har oppfylt sitt mandat, er det i ferd med å oppstå en dypere og dypere mistro i den samiske befolkning om statens intensjoner på dette området. For Sametinget er det en oppgave å ivareta de samiske interesser i bred forstand, og samtidig være med på å utvikle så gode og fleksible samarbeidsordninger med andre organer som mulig. Før det foreligger en tilfredsstillende oversikt over de spørsmål som Samerettsutvalget er satt til å utrede, er det vanskelig å finne fram til endelige forvaltningsløsninger. For Sametinget er det en utfordring å medvirke til både en fortgang i utredningsprosessen og dernest være med å finne fram til gode forvaltningsløsninger bygd på prinsipper i nasjonale og internasjonale rettferdighetsnormer vedrørende urbefolkninger.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

Situasjonen blir imidlertid vanskelig når utredningene ikke følger de opprinnelige intensjoner. Samtidig foretar myndighetene og organer som Statsskog seg disposisjoner som ikke er i tråd med folks rettferdighetssans. En snarlig gjenoppretting av ryddighet på dette området er svært nødvendig.

Samisk forskning og høyere utdanning

Høyere utdanning og forskning om samiske forhold er sentrale virkemidler i videreføringen og utviklingen av et samisk samfunn på samiske premisser. I Sametingsplanen peker tinget på at en vil arbeide for at det fremmes en egen stortingsmelding om samisk forskning og høyere utdanning. Det er nødvendig å avklare politiske målsetninger for samisk forskning. På grunnlag av meldingen bør en samisk forsknings- og utdanningsplan utarbeides. Regjeringen har også uttrykt ønske om å vurdere forskning og høyere utdanning.

Sametinget ser et stadig økende behov for å avklare forhold rundt organisering og styring av samisk forskningsvirksomhet. Dette er et saksfelt som tinget vil prioritere arbeidet med i 1995. Sametinget ser det som nødvendig å nedsette et utvalg i samarbeid med Norges forskningsråd, og på et bredt grunnlag gi en analyse av nåsituasjonen for samisk forskning, og å stake ut hovedlinjer for virksomheten fremover. Forskning og høyere utdanning må sees i sammenheng.

Nordisk samarbeid

Et nordisk samarbeid må etableres også på et offisielt politisk nivå, og ivaretas av de folkevalgte samiske organene. Også i internasjonalt samarbeid forøvrig bør de folkevalgte organer bli mer sentrale. Samerådet vil naturligvis beholde sin NGO (Non Governmental Organisation) status i alle sammenhenger.

De folkevalgte samiske organer vil fortsatt arbeide for at samene får samme status i det generelle nordiske samarbeidet som Åland, Færøyene og Grønland har nå.

Barentssamarbeidet

Sametinget viser til det arbeid som er utført med hensyn til urfolkstiltak i Barentssamarbeidet, og mener at urfolksdimensjonen må styrkes etter disse linjer.

1. Urfolksrepresentasjonen i Barentsrådet og styrking av urfolksrepresentasjonen i Regionrådet.
2. Representasjon for Nenets autonome område (okrug) i Regionrådet.
3. Full anerkjennelse av Det regionale urfolksutvalget med en klar definert status på kort sikt og med tilstrekkelige ressurser til sitt arbeid. På lengre sikt mener Sametinget at det skal opprettes et eget urfolksråd.
4. Urfolkstiltakene i Barentsprogrammet må fullfinansieres og gis prioritet i gjennomføringen.

Sametinget vil gi uttrykk for sin bekymring for urfolkenes rettigheter i den nåværende prosessen, der tilgangen til naturressursene i regionen er åpnet for utenlandske investeringer.

Spesielt vil Sametinget oppfordre Russland til å sikre urfolkenes og urfolkssamfunnenes rettigheter til deres tradisjonelle områder og ressurser i regionen.

MØTEBOK 1/95 - VEDTAKSDEL

SAK 11/94 SAMETINGETS BUDSJETT FOR 1995 - FORDELING POST 01 OG 11

Dokumenter:

- St.prp. nr. 1 (1994-95) - Kommunal- og arbeidsdepartement
- Budsjettforslag fra Samisk språkråd, Samisk næringsråd og Samisk kulturråd
- Utkast til budsjett 1995 for Sametinget og de underliggende råd
- Utkast til opplæringskatalog for 1995
- Kommunal- og arbeidsdepartementets disposisjonsbrev ettersendes
- Brev av 24.11.94 fra AF og NTL - Vedrørende budsjett 1995 - stillingsbehov
- Brev av 12.01.95 fra Samisk kulturminneråd - Stillinger 1995

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Sametinget foretar følgende fordeling av midlene til postene 01 og 11 under kap 540 Sametinget:

Virksomhet	Post 01:	Post 11:	Totalt:
	(alle tall i 1000 kr)		
Sametinget - 194/01	6 853	6 379	13 232
Samisk språkråd - 194/02	930	529	1 459
Samisk kulturråd - 194/03	1 567	1 025	2 592
Samisk kulturminneråd - 194/04	2 260	1 222	3 482
Samisk næringsråd - 194/05	1 621	334	1 955
Totalt	13 231	9 489	22 720

Øvrige vilkår for tildelingen vil fremgå av administrasjonens disposisjonsbrev med hensyn til rutiner, rapportering m.m.

SAK 12/95 VALG AV KLAGENEMND - JF. RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL SAMISKE ORGANISASJONER

Dokumenter:

- Retningslinjer for tilskudd til samiske organisasjoner

Sametinget gjorde følgende vedtak:

I henhold til retningslinjene for tilskudd til samiske organisasjoner fastsatt av Sametinget 9. juni 1993, § 6 oppnevner Sametinget følgende klagenemnd:

1. Marianne Balto Henriksen leder
2. Ingrid Smuk Rollstad nestleder
3. Odd Kappfjell medlem

SAK 13/95 VALG AV SAMETINGETS VISEPRESIDENT

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Alf Nystad velges til visepresident i Sametinget fram til 15. mai 1995.

**SAK 14/95 VALG AV REPRESENTANTER/VARAREPRESENTANTER TIL
UTREDNINGSUTVALGET FOR SAMETINGETS FRAMTIDIGE
STYRINGS- OG ORGANISASJONSMODELL**

Sametinget gjorde følgende vedtak:

Sametinget viser til tingets vedtak i sak 2/95 Sametingets forretningsorden, og vedtar følgende:

1. Utvalgets navn er "Utredningsutvalg for Sametingets framtidige styrings- og organiseringsmodell."
2. Forholdstallsprinsippet legges til grunn for valget.
3. Utvalgets representanter/vararepresentanter:

Ordinære representanter

Vararepresentanter

NSR:

1. Sven-Roald Nystø, leder
2. Máret Guhttor
3. Olav Andersen
4. Marit Sofie Holmestrand

Berit Ranveig Nilsen
Alf Nystad
Åsta Vangberg
Geir Tommy Pdersen

AP/SP:

5. Per Edvin Varsi
6. Ingar Eira, nestleder

Magnhild Mathisen
Heaika Skum

Samegruppa:

7. Hartvik Hansen

Odd Kappfjell

Ved protokollen:

Randi R. Balto
Randi R. Balto